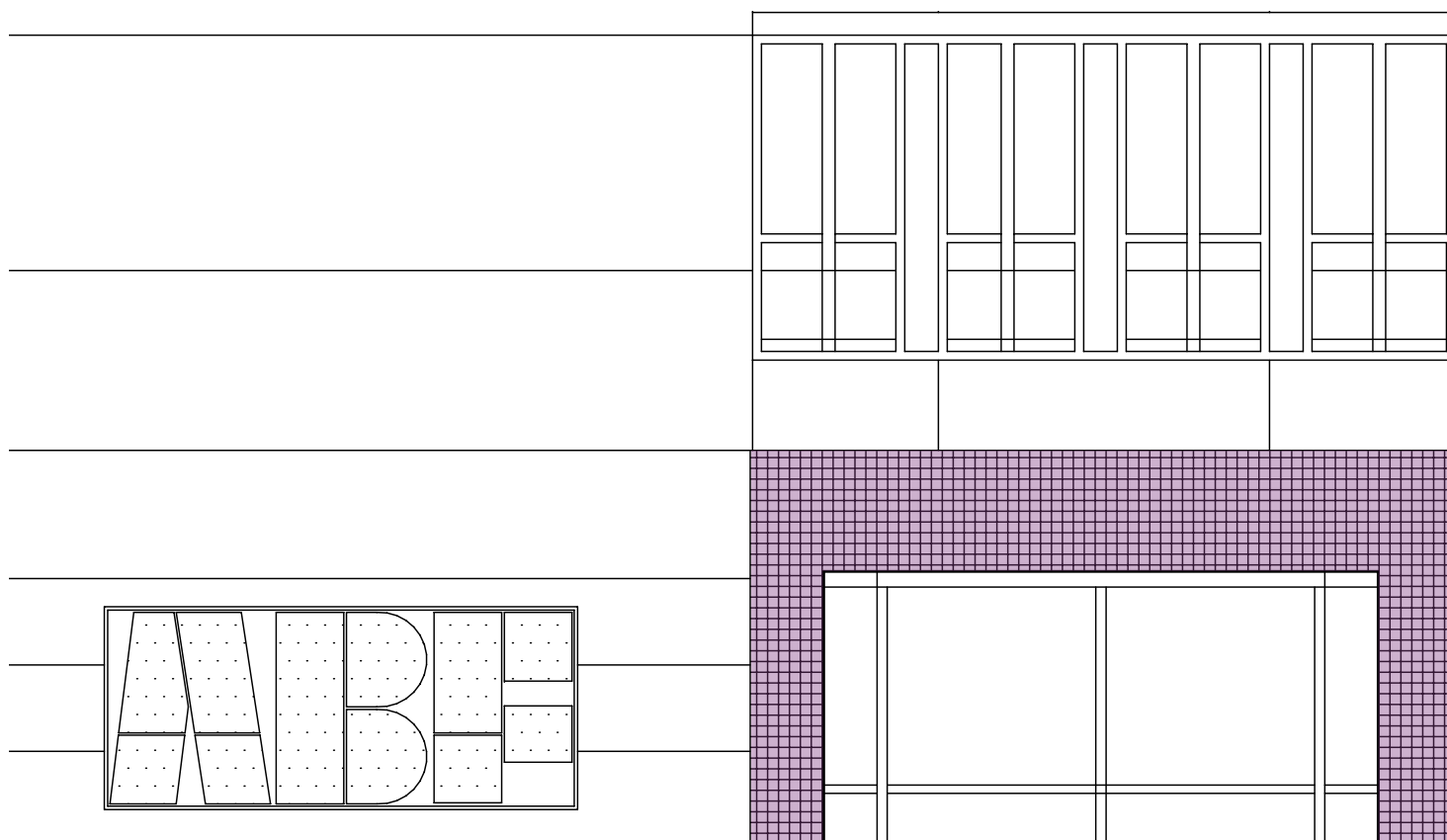
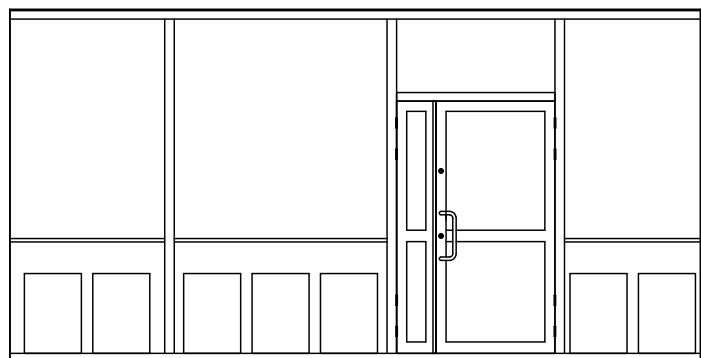

ÅRSREDOVISNING 2015

SÅ GÖR VI SKILLNAD

BILDNING & KULTUR

ABF-HUSET

Innehåll årsredovisning 2015

Ändamål och vision	Omslagets insida
Tillsammans 2020	3
Året i korthet	4
Studieombudsman berättar om året	6
Vår organisation	7
Vuxenutbildningen	8
Enheten Komvux ABF-huset	10
Enheten SFI Sveavägen 84	12
Folkbildningen	14
Enheten Öppen och fri verksamhet	16
Enheten Medlems- och samarbetsorganisationer	17
Enheten Scenkonst, film och musik	18
Enheten Kontakttolkutbildningar	19
Elvira Kunskapsutveckling	20
Restaurang Cirkeln	22
ABF-huset	23
På medlemmarnas uppdrag	24
Styrelse	24
Ledning	25
Vårt kvalitetsarbete	26
Idéburet företagande	27
ABF Stockholm i andras ögon	28
Vårt arbete för hållbar utveckling	29
Förvaltningsberättelse	30
Finansiella rapporter	32
Noter	38
Revisionsberättelse	46
Plats för anteckningar	47
Medlemsorganisationer	Omslagets baksida

ABF STOCKHOLMS ÄNDAMÅL OCH VISION

Med avstamp i arbetarrörelsens värderingar är ABF Stockholms ändamål att:

- Främja och själv delta i samhällsförändring
- Utbilda anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv, arbetsliv och samhälle
- Skapa delaktighet och valfrihet i bildning, utbildning och kulturliv för alla människor.

Med olika former av folkbildning och opinionsbildning vill ABF Stockholm bidra till att förverkliga visionen att annat Stockholm är möjligt: där klyftorna mellan stadens invånare successivt minskar och människor har större makt över sina liv; där människor är mer än kunder på olika marknader – engagerade medborgare med framtidstro; där människor tillsammans ser bortom den egna horisonten och agerar solidariskt; och där bildning, utbildning och kulturdeltagande är en jämlik tillgång och inspirationskälla för både individens och kollektivets utveckling och förändringskraft.

ATT LÄRA ...
... innebär att vara beredd att våga
ta steget till ett möte som förändrar.
Därför befinner sig ABF Stockholm
i ständig rörelse.

ABF Stockholm är en idéburen organisation med folkbildning i olika former som ändamål. Vi ses som en lysande folkbildningsfyr som skapar framtidstro, egenmakt och solidaritet. Med rötter i en radikal människo- och samhällssyn är vårt mål att göra en annan värld möjlig. Medlen är en mångfald av bildnings-, kultur- och utbildningsaktiviteter.

Årsredovisning 2015
Produktion: Griller Grafisk Form AB
Tryck: Ineko, mars 2016

År 2020 vill vi se ett Stockholm där klyftorna mellan stadens invånare successivt minskar. Med folkbildning, vuxenutbildning och en aktiv folkrörelse har människor större makt över sina egna liv, de vidgar sina vyer och spänner sina bågar. Bostadsadress, inkomst eller födelseort avgör inte i samma utsträckning som tidigare människors möjligheter att ta del av samhällets funktioner.

År 2020 vill vi se att människor är mer än kunder på olika marknader: Stockholms invånare är engagerade samhällsmedborgare. De ser bortom sin egen horisont och solidariserar sig med varandra. Personer som av olika anledningar står utanför arbetsmarknaden bygger framtidstro med meningsfulla och inspirerande verktyg.

År 2020 bidrar ABF Stockholm med sina olika former av folkbildning och opinionsbildning till samhällsförändring. Stockholmarna har i ABF-husen uppskattade mötesplatser som präglas av tillgänglighet, utvecklingskraft och nya kunskaper.

Tillsammans lever vi i en stad där alla har kraft att själva och med andra ta makt över sina liv och skapa en mer solidarisk värld.

FOLKBILDNINGENS ROLL

- Folkbildningen bärs av idéer – om politik, religion, kultur och samhälle. Den nära kopplingen till folkrörelser och föreningar ger studieförbunden och folkhögskolorna deras olika profiler.
- En stor del av folkbildningsarbetet sker i samarbete med de folkrörelser och andra organisationer som är samarbetsparter eller medlemmar i studieförbunden eller huvudmän för folkhögskolorna.
- Folkbildning är utbildning och bildning för vuxna. Den är "fri och frivillig" i bemärkelsen att människor själva väljer om och när de vill delta.
- Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.

STATEN:
Riksdag & regering

Folkbildningsrådet

**ABF Stockholm verkar
på mandat av staten**

(tillsammans med
de nio andra
studieförbunden)

**FÖR DETTA FINNS FYRA SYFTEN,
FORMULERADE AV STATEN:**

- Stärka och utveckla demokratin
- Förstärka en ökad mångfald av människors engagemang och egenmakt att påverka livssituation och samhällsutveckling
- Utjämna utbildningsklyftor, höja bildnings- och utbildningsnivån
- Bredda och öka delaktigheten i kulturliv.

Året i korthet

SNABB START av Svenska för asylsökande

När uppdraget från regeringen kommer sommaren 2015 mobiliserar ABF Stockholm snabbt: ideella cirkelledare engageras och utbildas, studieplaner utvecklas och lokaler frigörs. I slutet av året har 600 asylsökande människor sökt sig till oss. Verksamheten stabiliseras och växer 2016.

BÄST PÅ att utbilda kontakttolkar

100 procent av deltagarna på grundutbildningen för kontakttolkar når godkänt efter ett års studier (nationellt snitt enligt MYH: 41 procent). Insatsen är dubbelsidig – möjliggör anställning och avhjälper samtidigt Stockholms akuta behov av kontakttolkar inom arabiska, polska, somaliska och mongoliska. Under året studerar 381 personer inom ABF Stockholms olika tolkutbildningar.

ABF-huset som **AKUT FLYKTINGBOENDE**

Lördagen den 12 september öppnar ABF Stockholm dörrarna för människor på flykt. Under tre dygn är husets studierum och föreläsningssalar plats för vila, trygghet och mänsklig vägledning för drygt 400 människor på flykt. Många är barnfamiljer med behov av allt från dusch, kläder, välling och blöjor, plats för lek till trygga mänskliga möten. Insatsen fungerar som modell. Dagarna efter tar Stockholms sociala hjälporganisationer över arbetet med långsiktigare åtaganden.

PROJEKT HJÄRTAT gör levande mötesplats

Sommaren 2015 får ABF-huset nytt liv. En omfattande ombyggnation av ABF-husets entréplan, med två nya scener, en integrerad restaurang och Informationscenter ger nöjda både äldre och yngre besökare. Så får Stockholm åter en fri plats för O-lik möten, utan köpkrav och med rum för livslångt lärande, kultur och samtal.

SFI blir **ÅRETS LÄRARLAG** i Stockholm

Stadens motivering: "Skickligheten ligger i arbetssätt som tydligt utgår från deltagarens perspektiv, tätt samarbete mellan kurser och kontinuerlig återkoppling till deltagarna. Lärarna lyckas på ett föredömligt sätt ha ett helhetstänk och skapa en röd tråd genom hela utbildningen".

Enda **ICKE-VINSTUTDELANDE AKTÖREN** i Stockholms vuxenutbildningslandskap

Flera stora kommunala upphandlingar av Komvux och SFI genomförs, överprövas och görs om under 2015. Utifrån kvalitet vinner ABF Stockholm flertalet och tar under 2016 sats för expansion och synliggörande av hur idéburen utbildning gynnar både individ och samhälle i stort.

ABF Stockholm utreder möjlighet att driva **GYMNASIESKOLA**

Under året inleds utredning för att starta och driva gymnasieskola. Det finns behov av en gymnasieskola som sätter eleven främst, som inte är vinstutdelande och som vill bidra till ett mer demokratiskt samhälle. I 100 år har ABF Stockholms bildningsexpertis, människo- och kunskapssyn varit en katalysator för miljontals stockholmare. Nu prövas steget att gå ned i åldrar inom utbildningsverksamheten för att bidra till mer jämlik skola. Beslut fattas under 2016.

ABF Stockholm ♥ **Tensta**

2015 inleds samtal med Stadens kulturförvaltning om att ABF Stockholm kan åta sig ansvar för drift av kulturhuset Tensta Träff. ABF Stockholm tar fram en vision om ett ABF-hus i Tensta – av, med och för tenstaborna. Visionen bär drag av ABF-huset på Sveavägen och önskar prägla fastigheten med en bred folkbildningsflora: folkbildning, vuxenutbildning, arbetsmarknadsinsatser och kultur. Ett levande kulturhus, en kraftstation som bygger på delaktighet, framtidstro och egenmakt.

Restaurang Cirkeln återuppstår i **NY SKEPNAD**

Under hösten öppnar ABF-husets nya restaurang under namnet Cirkeln – en flirt med arvet från anrika Gyllene Cirkeln, den episka jazzklubben på plan 1 i ABF-huset. En bit kulturhistoria som förnyas och sätts i modernt sammanhang. Med stor ödmjukhet för både historia och framtid kommer Cirkeln bjuda både på politiska samtal, kultur och fest tillsammans vällagad mat som gör gott.

Totalt deltog
293 974
personer under 2015
i sammanlagt
704 lokaler

BIRKAGÅRDENS FOLKHÖGSKOLA växer

Satsningen på Studiemotiverande kurser lyckas. Under 2015 har kursen 57 deltagare där flera går vidare till studier på Allmän kurs. Uppdraget från Arbetsförmedlingen fortsätter 2016.

SAMLA ABF I LÄNET som stark aktör

Under året utreds olika möjligheter att inom fem år göra ABF till en samlad stark aktör i länet. Målet är att på allvar ta plats i konkurrensen på dagens marknader för utbildning, kultur, arbetsmarknads-insatser och folkbildning. ABF Stockholm och LO-distriktet föreslår att, likt andra studieförbund, slå samman avdelningar och länsorganisation, med fortsatt lokal närvaro. Andra berörda aktörer föreslår mindre justeringar samt mer utredning.

I tider av polarisering VILL VI MÖTAS

Studieprogrammet utvecklar under året flera nya politiska cirklar som snabbt får en växande efterfrågan, särskilt bland yngre och nya målgrupper. *Läsa Piketty* och *Migrationsrätt för aktivister* är två av de mest populära cirkarna.

ABF Talks – FOLKBILDNING in motion

ABF-huset flyttar in på youtube och flera av våra föreläsningar blir titt- och sökbara på nätet. Så blir kunskap tillgänglig för fler! Produktionsmodellen möjliggör för externa hyresgäster och medlemorganisationer att i rörlig bild dokumentera sina seminarier – uppskattat och efterfrågat.

157 anställda

i medeltal

850 avlönade

medarbetare

1 680 ideellt

engagerade

OMSÄTTNING & RESULTAT*

121 miljoner

koncernens totala omsättning

–98 tusen

koncernens totala resultat

106 miljoner

föreningens totala omsättning

3,5 miljoner

föreningens resultat

3,3 procent

föreningens marginal

* Läs mer på sid 27, Idéburet företagande

Studieombudsman har ordet

Visst har vi en plikt att bilda oss? Och visst bor frihet och jämlikhet i samma bild? Tankarna om självbildning och medborgarbildning springer ur upplysningens idé om människans möjliga frigörelse genom studier för stegvis samhällsförändring.

”Allas lika värde” betyder därför inte bara att varje människa är född med ett okränkbart lika värde, eller att alla ska behandlas lika värdigt eller ”få” samma chanser. Av värderingen att tillskriva alla människor lika värde, följer ansvaret att bilda oss som individer. Då kan vi, steg för steg, forma vårt samhälle så att alla – oavsett förutsättningar eller livsval – kan nå ett lika värdigt liv. Idén är ett moraliskt imperativ för lärande och reformism.

Det insåg mina företrädare när de för 100 år sedan startade föreningen ABF Stockholm. Och sedan dess har organisationen varit en kraftstation för livslångt lärande, individuell och samhällelig förändring. Hundra års utveckling har nu resulterat i att föreningen dagligen engagerar tusentals stockholmare med studier på SFI eller Komvux, föreläsningar, debatter och studiecirklar och stöd till de som ska in på arbetsmarknaden. Varje dag får kunskaper, erfarenheter och åsikter prövas och växa i respektfulla möten. Och varje dag tas steg till individens frigörelse in i framtidens samhälle.

Under 2015 gjordes stora investeringar för en framtida roll som Stockholms fria kultur- och kunskapsarena. Mängden verksamhet har därför i vissa fall minskat. Ombyggnaden av ABF-husets entré tog både tid och resurser i anspråk men resulterade i nöjda deltagare bland äldre såväl som yngre. ABF Stockholms

Vuxenutbildning vann som enda allmännyttiga organisation kommunernas upphandlingar, men överprövningar sköt expansion på framtiden. Folkbildningen lade ned stora resurser på pedagogisk utveckling och nya former. Sent på hösten vändes utvecklingen genom fler sökande till Studieprogrammet. Resan fortsätter under 2016 med fler egenproducerade arrangemang; med ytterligare fokus på korttidsutbildade och fler etableringar i ytterstad.

*Tack alla medarbetare, medlemmar och deltagare!
Frihet för alla förutsätter jämlikhet. Jämlikhet
förutsätter kunskap och solidaritet. Genom kultur
och bildning tar vi ansvar för att göra en annan
värld möjlig.*

Håkan Wiclander
Studieombudsman
ABF Stockholm

” Hundra års utveckling har nu resulterat i att föreningen dagligen engagerar tusentals stockholmare med studier på SFI eller Komvux, föreläsningar, debatter och studiecirklar och stöd till de som ska in på arbetsmarknaden.

Vår organisation

ABF Stockholm erbjuder folkbildning, vägledning, kompetensutveckling, kultur och vuxenutbildning. Våra tre verksamhetsgrenar – Folkbildning, Vuxenutbildning och ELVIRA Kunskapsutveckling AB – är olika sätt att med olika förutsättningar, olika finansiering och olika offentlig styrning bedriva folkbildande ändamålsstyrd verksamhet för och med stockholmare.

Kärnan i ABF Stockholms olika verksamhetsformer är det respektfulla och lärande mötet mellan olika människor. Därför är våra medarbetare organisationens viktigaste resurs. En decentraliserad organisation bärs upp av medarbetares kompetens, lojalitet och engagemang för ändamålet.

Den statsbidragsfinansierade verksamheten, Folkbildningen, är störst och bedrivs inom Stockholms, Lidingö, Ekerö, Nacka och Värmdö kommun. ABF Stockholms Vuxenutbildning och ELVIRA Kunskapsutveckling AB har deltagare från hela Stockholms län. Totalt möts dagligen drygt 1 000 deltagare i ABF-huset på Sveavägen och i lokaler runt Stockholm för att tillsammans lära, växa och förändra. ABF Stockholm är huvudman för Birkagårdens folkhögskola.

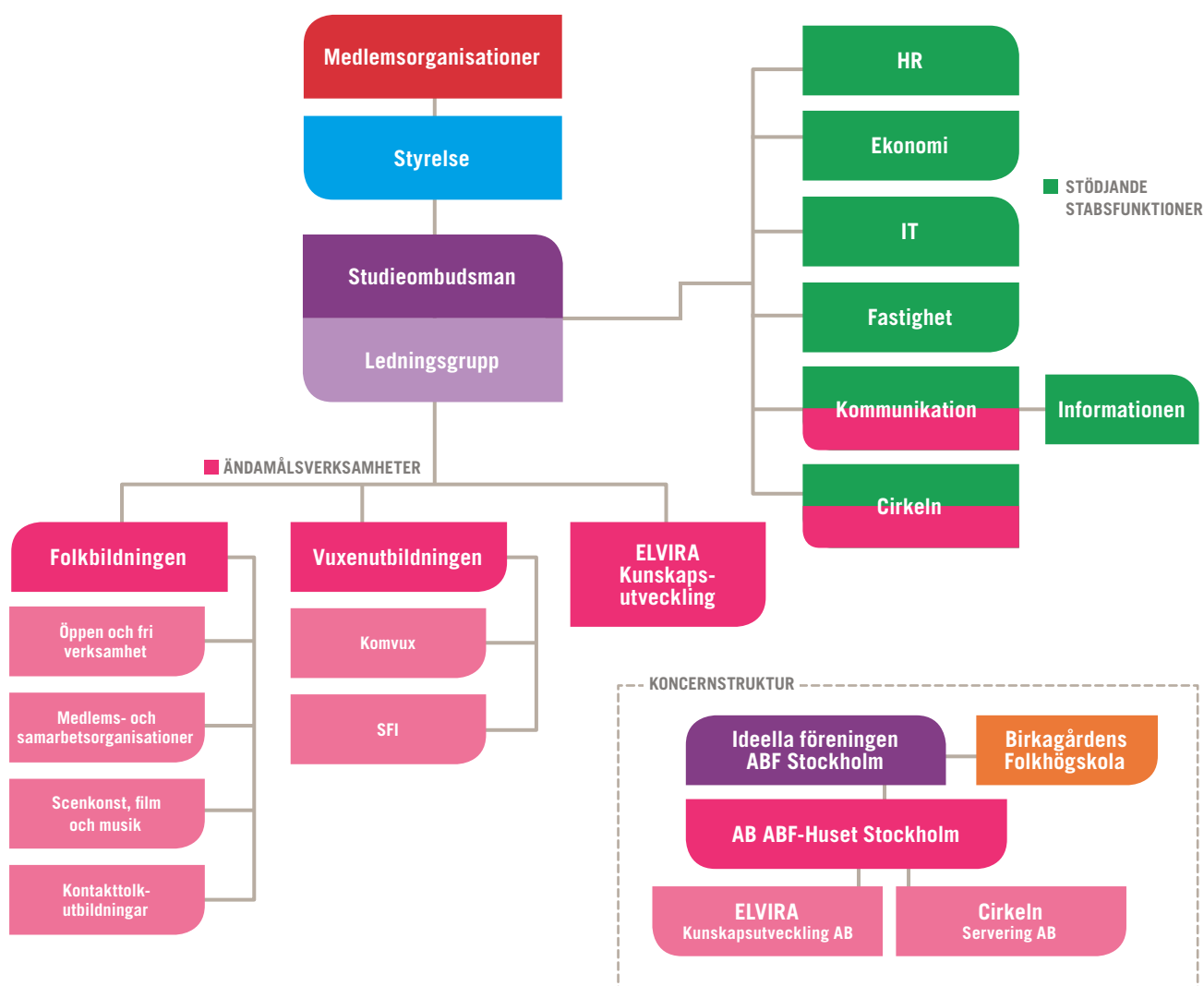
ABF Stockholm äger ABF-huset på Sveavägen samt hyr ett flertal verksamhetslokaler i Stockholms ytterorter.

Styrelsen

Vid föreningens årsmöte utses styrelsen som ansvarar för organisation, förvaltning, ekonomi och strategisk inriktning av all verksamhet.

Ledning

Föreningens löpande arbete leds av Studieombudsman som tillsätts av styrelsen. Denne utser i sin tur en operativt ansvarig ledningsgrupp som representerar organisationens ändamålsverksamheter och stödjande stabsfunktioner.

Vuxenutbildningen

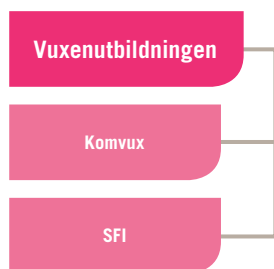

ABF Stockholm bedriver omfattande vuxenutbildning inom Komvux och SFI på uppdrag av flertalet kommuner i Stockholmsområdet sedan 2004. Vuxenutbildningen, med de två enheterna Komvux i ABF-huset och SFI på Sveavägen 84, utgör en av tre verksamhetsgrenar inom ABF Stockholm.

FAKTA

Verksamhetschef: Inger Lilienberg, medlem i koncernens ledningsgrupp

Under 2015 består ABF Stockholms vuxenutbildning av två enheter: Komvux ABF-huset och SFI Sveavägen 84.

100%

av tillsvidareanställda lärare har lärarlegitimation

37,5

medeltal anställda lärare inom Vuxenutbildningen i helhet

4 000

unika deltagare på Komvux och SFI

4 610

betyg utfärdades totalt under 2015

” Genom att strategiskt och proaktivt planera för expansion tar vi ansvar för att stockholmarna har tillgång till god vuxenutbildning som inte är vinstsyftande.

Under 2015 genomfördes organisationsförändringen där de tidigare självständiga verksamhetsgrenarna Komvux och SFI inordnades under en övergripande avdelning. Organisationsutvecklingen är sprungen ur ABF Stockholms bedömning om att ha potential att erbjuda fler stockholmarna högkvalitativ vuxenutbildning som idéburen aktör. Genom att strategiskt och proaktivt planera för expansion tar vi ansvar för att stockholmarna har tillgång till god vuxenutbildning som inte är vinstsyftande.

En väsentlig del av utvecklingen är att kunna erbjuda SFI och Komvux från samma enhet framgent. När den planerade expansionen påbörjas kommer skolenheterna rymma båda utbildningsformerna. Detta ligger i linje med den proposition regeringen offentliggjorde under 2015 där SFI föreslås upphöra som särskild skolform och istället integreras i Komvux. Tillika ligger det i linje med ABF Stockholms folkbildande kunskapssyn om att vi i möten med andra lär oss något om oss själva, och om världen. Genom att mötas och lära tillsammans skapas ett demokratiskt samhälle med förståelse för varandra. Det stärker deltagaren och verksamhetens kvalitet.

**” ABF Komvux är en jättebra skola,
som jag önskar att jag hade sökt
mig till från första början”**

ur KSLs brukarundersökning, 2015

Vuxenutbildningen: Komvux

Med engagerade, kunniga lärare och i små grupper ger ABF Komvux alla deltagare personlig utveckling, ökade kunskaper och bättre verktyg på arbetsmarknaden. Målet är att varje deltagare ska lämna sin utbildning hos oss med framtidstro och egenmakt, fullmatad med kunskaper och konkreta verktyg som öppnar dörrar. ABF Stockholm utgår från folkbildningens kunskapssyn där deltagaren ingår i en gemenskap i vilken man möts och lär sig tillsammans.

FAKTA

Rektor: Inger Lilienberg

DELTAGARE (studieaktiverade individer)

2326

varav gymnasiet: 1 660
grundl. nivå: 666
(2014: 3 035 varav
2 192 gymnasiet
843 grundl. nivå)

BETYG antal utfärdade

3989

varav gymnasiet: 2 681
grundl. nivå: 1 308
(2014: 4 082 varav
2 785 gymnasiet
1 297 grundl. nivå)

BETYG andel godkända

78%

varav gymnasiet: 73%
grundl. nivå: 89%
(2014: 79%
varav 75% gymnasiet
86% grundl. nivå)

LÄRARE andel legitimerade lärare av tillsvidareanställda

100%

(2014: 100%)
Snittet för Komvux totalt
i Sverige är 85,4%

LÄRARE andel legitimerade lärare av tillsvidareanställda plus visstidsanställda

96%

Rikssnittet 2013/2014
var 81,4 %

NÖJDHETSINDEX KSLs brukarundersökning 2015 – Stockholms län

4,53 av 5

vill rekommendera skolan till andra. Det överstiger snittet i länet (4,27). (2014: 4,42 av 5)

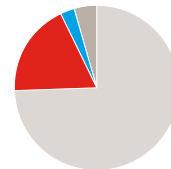
INTÄKTER fördelade mellan uppdragsgivande kommuner

- Stockholms stad 66,53%
- Stockholms södra kranskommuner 12,72%
- Stockholms norra kranskommuner 20,75%

KOSTNADER

- Personalkostnader 74,5%
- Lokal, inventarier, fastighet 18,5%
- Material och externa tjänster 2,6%
- Övriga kostnader 4,4%

ABF Stockholms lärare är kända för sitt engagemang för deltagarens framtid och studiemål. Vi ser varje deltagare, satsar på personlig handledningstid och erbjuder valfrihet och flexibilitet i dennes studier. De flesta av kurserna pågår under tio veckor, men vi erbjuder också längre kurser och orienteringskurser för deltagare som behöver mer tid för att nå sina studiemål. Vi ger ett 50-tal högskoleförberedande gymnasiekurser och grundläggande kurser vid varje kursstart. Av dessa kurser finns ett 10-tal på kvällstid.

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Relationell pedagogik med personliga möten i fokus

Under 2015 har lärarna deltagit i en studiecirkel i relationell pedagogik och handledande förhållningssätt. Så stärks lärarna i sitt arbete och skapar värde för deltagaren. Genom löpande individuella samtal har förtroende byggts med deltagarna, vi har varit lyhörda för deras behov och bidragit till att de fått bästa möjliga förutsättningar att nå sina studiemål. Kvittot på arbetet synliggjordes i KSLs brukarundersökning där ABF

Stockholms komvux fick helhetsomdöme 4,53 av 5 (snitt för länet: 4,27).

Studieverkstad och utökad studie- och yrkesvägledning

Vi vet att mer undervisningstid och mer stöd har effekt. Under 2015 har tillgängligheten till vägledning ökat genom att utöka studie- och yrkesvägledningen med ytterligare en tjänst. Vi har tagit fasta på våra deltagares behov av en plats där man kan få både studiero och handledning av lärare med olika ämneskompetenser: under året öppnade vi den, omedelbart välbesökta och uppskattade, studieverkstaden.

Utökade stödsatser för deltagare med särskilda behov

Under året har vi erbjudit deltagarna möjlighet till extrastöd och stödundervisning, orienteringskurser i matematik och särskilda workshops för studerande med koncentrationssvårigheter. Under 2015 utvecklades stödsatserna för personer med läs- och skrivsvårigheter. Detta genom att utbilda lärarna i datorprogrammen ClaroRead, StavaRex och SpellRight som är installerade på alla elev- och lärardatorer, samt genom att

hålla programspecifika workshops för berörda deltagare.

Mervärde sådde frö till livslångt lärande

Under året har Komvux verkat för att utbildningen ska fungera som inspirerande språngbräda till livslångt lärande. Utöver schemalagd tid har deltagarna tagit del av vårt stora utbud inom folkbildningsdelen – tusentals föreläsningar och studiecirkel i brännande samhällsfrågor, kultur och dagsaktuell forskning. ABF-husets ombyggnation till en levande mötesplats på entréplan har under hösten nyttjats flitigt av deltagarna, inte minst under höstens formaliserade språkkaféer.

Högsta poäng för kvalitetsarbetet – även i år

Kvalitetsrapporten som lämnades in i september till samtliga kommuner fick högsta poäng av våra uppdragsgivare även detta år. Detta visar att kommunerna har högt förtroende för verksamheten och att den verksamhetsutveckling som utförts under 2015 varit relevant utifrån senaste forskning och beprövad erfarenhet.

” På ABF SFI måste du klara tentorna för att komma vidare, så är det inte alltid på andra ställen, där kan du komma till nästa nivå fast du inte klarar tentorna. Jag har vänner som har klarat hela SFI men ändå inte kan prata svenska. De har inte gått på ABF.

Ahmad, SFI-deltagare

På ABF Stockholm SFI öppnas dörrarna till det svenska samhället. Här kan alla som fått svenskt personnummer lära sig att tala, förstå och skriva på svenska. Våra kunniga lärare har lång erfarenhet av yrket och specialistkompetens inom latinisering och undervisning för deltagare med läs- och skrivsvårigheter.

FAKTA

Rektor: Oleg Mouss

DELTAGARE
(antal unika deltagare)

1 674

ökning med 24%
(2014: 1 352)

BETYG
antal utfärdade

621

ökning med 39,5%,
varav studieväg 2: 178
studieväg 3: 443
(2014: 445)

NÖJDHETSINDEX
SWECOs analysrapport 2015
SFI i Stockholms stad

4,63 av 5

Topp 3 bland alla
SFI-skolor i länet

JAG KAN REKOMMENDERA SKOLAN TILL ANDRA
i KSLs brukarundersökning 2015

4,64 av 5

(länet, 4,44)

**MÅLET ÄR ATT ALLA DELTAGARE
SÅ SNABBT SOM MÖJLIGT SKA
KOMMA VIDARE I ARBETE ELLER
FORTSÄTTA STUDIER.**

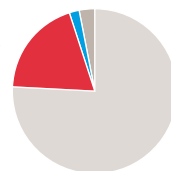
INTÄKTER
fördelade per studieväg

Studieväg 2, **47%**
Studieväg 3, **53%**

KOSTNADER

Personalkostnader **76,86%**
Lokal, inventarier och
fastighet **19,22%**
Material och externa
tjänster **1,18%**
Övriga kostnader **2,75%**

De flesta av SFIs deltagare läser på heltid men kurserna kan också kombineras med praktik, arbete och studier i andra ämnen. Vi erbjuder undervisning såväl dagtid som kvällstid samt på lördagar. Målet är att alla deltagare så snabbt som möjligt ska komma vidare i arbete eller fortsatta studier. Genomsnittstiden för att bli färdig är två år de deltagare som har uppemot nio års utbildning från hemlandet och ett år för de med gymnasial utbildning.

För den som vill studera mer intensivt finns möjlighet till extra tillval. Genom kurser i grammatik, svensk grammatik på modersmålet, skrivande, digital storytelling gör vi lärandet både mer effektivt och lustfyllt.

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Deltagarstyrda dialoggrupper för demokrati

Centralt för skolans kvalitetsarbete är de dialogmöten som hållits två gånger under året. Deltagarna har klassvis förberett frågor som de vill ta upp med ledningen och gett förslag på hur verksamheten ska utvecklas. Under året har 18 grupper varit representerade och aktivt arbetat med hög grad av demo-

krati och delaktighet. Arbetet har, förutom träning i makttagande, inneburit kvalitetsförbättringar där många av de punkter dialoggrupperna presenterat realiserats i verksamheten.

Välbesökt språkkafé med PRO

Varje onsdag har fem samtalsledare från PRO kommit för att prata svenska och fika med deltagarna. Språkkaféerna, som arrangerats i samarbete med PRO, har varit mycket populära och besökts av i snitt 20 deltagare per vecka under 40 veckor, totalt har språkkaféerna engagerat 800 deltagare. Under avslappnade former skapas socialt sammanhang och ökad förtrogenhet med det svenska språket.

Årets lärarlag – hundraprocentiga betygsresultat

De senaste åren har vi arbetat målmedvetet med nytänkande och effektiva arbetssätt för att höja målnuppfyllelsen på studieväg 2. Det resulterade i att vi tilldelades Stockholms stads utmärkelse som instiftats av Arbetsmarknadsnämnden, "Årets lärarlag inom SFI 2015". Vi har haft hundraprocentiga betygsresultat under 2013–2015, vilket är unikt i Stockholm. Ur Stockholms stads

motivering: "Skickligheten ligger i arbetssätt som tydligt utgår från deltagarens perspektiv, tätt samarbete mellan kurser och kontinuerlig återkoppling till deltagarna. Lärarna lyckas på ett föredömligt sätt ha ett helhetstänk och skapa en röd tråd genom hela utbildningen".

Deltagarna tar plats i samhällsdebatten

Tillsammans med ABF Vux i Göteborg har deltagarna skapat tidningen "Världen & vi" under 2015. Utvärderingar har visat att elevernas språkliga nivå ökat när de själva varit med och skapat innehållet. Tidigare år tilldelades satsningen, som initierats och drivs av ABF Göteborg, EU:s kvalitetsutmärkelse för språk, den har även uppmärksammats av Skolverket, SIDA, Sveriges Radio och Göteborgs-Posten.

Undervisning i svenska till riksdagens medarbetare

Våren 2015 uppdrogs SFI att leverera undervisning till riksdagens medarbetare. Under året har vi även levererat svenskundervisning för anställda på Clarion Hotel. Uppdragen har synliggjort att vår utbildning är eftertraktad och har hög kvalitet.

Folkbildningen

Alla människor har rätt till bildning och kultur, oavsett hur många år de gått i skolan eller var i världen de är födda. Med ABF Stockholms folkbildningsarbete ges styrka och verktyg till den som vill lära, skapa och växa – både enskilt och i möte med andra. Med studiecirkelns pedagogik och ett stort kontaktnät skapar vi möten i hela Stockholm.

Folkbildningen genomför studiecirkel, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet. Vi ger våra medlemsorganisationer, samarbetsföreningar och fria grupper pedagogiska verktyg, erbjuder mötesplatser för opinionsbildning och samtal, ökar människors delaktighet i kulturlivet och utbildar kontakttolkar som gör skillnad. Sedan sommaren 2015 arrangerar vi även studiecirkel i svenska för personer som söker asyl i Sverige.

FAKTA

Verksamhetschef: Maria Asplund Sandell, medlem i koncernens ledningsgrupp

UNDER 2015 BESTOD ABF STOCKHOLMS FOLKBILDNINGEN AV FYRA ENHETER:

Fördelning mellan enheterna	Timmar	Andel, %
1. Öppen och fri verksamhet	26 874	9%
2. Medlems- och samarbetsorg.	93 674	30%
3. Scenkonst, film och musik	186 495	60%
4. Kontakttolkutbildningar	2 358	1%
Totalt:	309 401	100%

STUDIETIMMAR totalt antal under 2015

309 401

(2014: 340 655)

UNIKA CIRKLAR OCH ANNAN FOLKBILDNING

5 837

275 642 studietimmar med:

42 993

deltagare varav 20 840 var unika

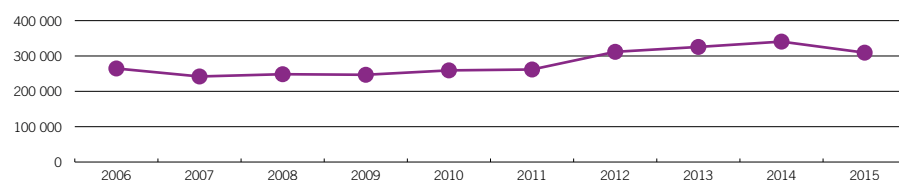
3 751 kulturprogram: omräknat till studietimmar **33 759**. Uppskattat publikantal **243 862**.

STUDIETIMMAR I ASYLVERKSAMHETEN

347

studietimmar inom **18 cirklar:**
597 personer anmälde sig och
27 ideella cirkelledare undervisade.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE STATSBIIDRAGSBERÄTTIGADE STUDIETIMMAR

ABF Stockholm har en stabil verksamhetsvolym sedan många år. Trots ett statsbidragssystem som premierar volym till lägsta möjliga kostnad så har ABF Stockholm genom åren prioriterat kvalitet, folkbildningens syften och målgrupper tillsammans med egenproducerad verksamhet. Under 2015 investerades mer resurser för pedagogisk utveckling och aktörskap: för ytterligare kapacitet att nå fler unika deltagare, korttidsutbildade eller ekonomiskt utsatta på fler platser i Stockholmsregionen.

Folkbildningen

Öppen och fri verksamhet

Medlems- och samarbetsorganisationer

Scenkonst, film och musik

Kontakttolkutbildningar

Enheten Öppen och fri verksamhet sid 16

Enheten Medlems- och samarbetsorganisationersid 17

Enheten Scenkonst, film och musik sid 18

Enheten Kontakttolkutbildningar..... sid 19

Enheten Öppen och fri verksamhet

Tusentals människor möts varje år inom ABF Stockholms öppna och fria verksamhet: korta kurser, studiecirklar, föreläsningar, samtal och workshops. Oavsett om ämnet är litteratur, ekonomi, måleri eller programmering bidrar vi till framtidstro och engagemang.

ANTAL ARRANGEMANG OCH DELTAGARE	Verksamhet	Antal arrangemang	Antal deltagare
	Studiecirklar & annan folkbildning	713	6 472
	Föreläsningar (kulturprogram)	1 145	51 844
	Totalt	1 858	58 316

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Politik populärt bland yngre

I tider av polarisering behövs mötesplatser. Det märktes tydligt när studieprogrammets politiska studiecirklar lanserades inför hösten. Genom ett förtydligat kursutbud och strategisk kommunikation ökade antalet unika deltagare inom studieprogrammet med 7 procent, samtidigt som människor i alla åldrar fördjupade sina kunskaper i dagsaktuella frågor. Populärast var Migrationsrätt för aktivister med 76 personer, tätt följd av Att läsa Piketty med 75 deltagare.

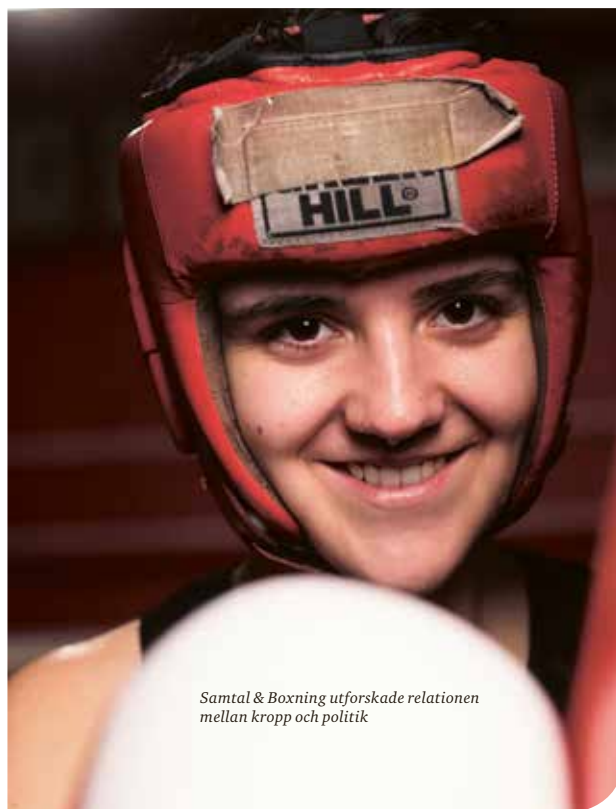
Nöjda deltagare blir allt nöjdare

Ett målmedvetet arbete kring innehåll och kvalitet inom studieprogrammet som helhet gav resultat. I den årliga kvalitetsundersökningen för cirkeldeltagare inom den öppna verksamheten uppgav 98 procent att de kan rekommendera ABF Stockholm som studieförbund – en ökning med en procentenhet sedan 2014.

Modern folkbildning i ny tappning

ABF-husets hjärta invigdes i november men redan innan byggdammet tog nya koncept form. I Samtal & Stickning utforskades vad folkbildning kan vara: vad händer i mötet mellan praktisk kunskap och föreläsning? Ett liknande koncept men i något mer svettig form, Samtal & Boxning, genomfördes hos AIF Boxning.

Podden "Hur funkade det?" spelades in under tre tillfällen under hösten i samarbete med sajten Politism. Med över 500 lyssningar och stor räckvidd på sociala medier nådde poddens diskussioner långt utanför ABF-husets väggar. På plats lyssnade ungefär 150 personer.

Samtal & Boxning utforskade relationen mellan kropp och politik

Författarfrukostar drog fullt hus och blev en självklar mötesplats för morgonpigga litteraturläskare. Först ut var idéhistorikern Sven-Eric Liedman och hans mastodontverk om Karl Marx. Populärt var också samtalet med författaren Jonas Hassen Khemiri och regissören Farnaz Arbabi där de 140 biljetterna per tillfälle sålde slut på några timmar.

Parallellt med nya koncept löpte populära föreläsningsserier om dagsaktuella frågor och internationella utblickar. Exempelvis ville 143 personer lära sig mer om Kuba, 85 om Ukraina-krisen. Går världen mot kaos? besöktes av 112 personer. Vad betyder noll ränta? drog 115 personer.

De litterära eftermiddagsföreläsningarna med PRO hade i snitt 130 deltagare per tillfälle och på årets upplaga av Litteraturens långa natt var Z-salens samtliga 330 platser upptagna.

Enheten Medlems- och samarbetsorganisationer

Enheten Medlems- och samarbetsorganisationer genomför studiecirklar, kulturprogram och kurser i nära samarbete med ABF Stockholms 65 medlemsorganisationer, cirka 350 föreningar och fria grupper i Stockholm, Ekerö, Lidingö, Nacka och Värmdö. Enheten genomför i samverkan med medlemsorganisationer och andra föreningar föreläsnings- och kulturprogram samt studiecirklar och korta kurser på olika platser runt om i Stockholm.

ANTAL ARRANGEMANG OCH DELTAGARE	Verksamhet	Antal arrangemang	Antal deltagare
	Studiecirklar & annan folkbildning	2 280	19 444
	Föreläsningar (kulturprogram)	898	63 992
	Totalt	3 178	83 436

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Nytt kursutbud stärker medlemsorganisationer

Enheten har under året fortsatt det systematiska arbetet i att öka den upplevda medlemsnyttan. För att erbjuda medlemsorganisationers medlemmar dagsaktuell kunskap och därigenom stärka föreningarna har kursutbudet för föreningar utvecklats – 38 kurser har genomförts, tio fler än under 2014.

Samtidigt har vi kunnat välkomna fyra nya medlemsorganisationer: med Antawara Bolivia, Bröstcancerföreningen Amazona i Stockholms län, Varken hora eller kuvad och Kvinnors rätt, är antalet medlemmar i den ideella föreningen ABF Stockholm nu 65 stycken.

Stark och synlig aktör i Järva

Under 2015 stärktes ABF Stockholms verksamhet och kontakter i Järvaområdet – vid årets slut har ett tiotal nya samarbeten inletts och ABF Stockholms beskrivs som en stark och synlig folkbildningsaktör i området.

Med kontoret i Rinkeby Folkets hus som utgångspunkt har vi bjudit in till författarsamtal, rap- och poesiworkshops, CV-verkstäder och seminarium om civilsamhälle och flyktingsituationen. Ett 50-tal personer i snitt deltog per aktivitet.

Vi var också aktiva i starten av den nya föreningen Folkets Husby i Husby Träff genom dialogmöten med boende i området. Resultatet blev en ökad lokal förankring, både kring synlighet och genom att våra medarbetare tog plats i föreningens interimsstyrelse.

ABF-huset Tensta växer fram

Våra ambitioner att vara en stark aktör i Järva stannar inte där. Genom att ta över driften av medborgarhuset Tensta träff skapar vi en rörelse av egenmakt, delaktighet och solidaritet som tar tillvara hela den kraft som finns i Järva – av, med och

för Tenstaborna. Visionen att skapa ett nytt ABF-hus i Tensta konkretiseras genom omfattande dialog med Stockholms kulturförvaltning under hösten och arbetet fortsätter under 2016.

Refugees welcome – från ord till handling!

Refugees welcome! var slagordet på allas läppar under hösten och på ABF Stockholm gick vi från ord till handling. Under året som gått har vi stöttat medlemsorganisationer i arbetet med att välkomna nyanlända till föreningsliv och civilsamhälle.

Uppdraget från regeringen kom redan under sommaren: 30 miljoner till folkbildningen som helhet för att genomföra insatser för att stärka kunskaper i svenska, främja deltagande i arbets- och samhällslivet och ge en meningsfull sysselsättning för människor som väntar på besked om uppehållstillstånd.

Vi mobiliserade snabbt krafterna för att kunna ge folkbildning åt en grupp som tidigare stått utanför studieförbundens verksamhet. Nya samarbeten med skolor, föreningar och Migrationsverket tog form. Cirka 140 ideella cirkelledare visade intresse att delta, studieplaner arbetades fram och lokaler förbereddes. Ett insamlingsarbete inleddes för att ge näringsliv och organisationer möjlighet att stötta verksamheten. I slutet av året hade runt 27 cirkelledare lett cirklar för 597 personer på sex olika platser och verksamheten fortsätter att växa under 2016.

Enheten Scenkonst, film och musik

ABF Stockholms arbete med fria grupper inom scenkonst, film, musik och arrangörskap breddar och ökar delaktigheten i Stockholms kulturliv. Genom ekonomiska resurser, lokaler och pedagogiska insatser får vi fler att både utöva och ta del av kultur. Verksamheten är ständigt växande: 60 procent av ABF Stockholms totala antal studietimmar inom Folkbildningen utförs inom denna enhet.

ANTAL ARRANGEMANG OCH DELTAGARE	Verksamhet	Antal arrangemang	Antal deltagare
	Studiecirklar & annan folkbildning	2 794	16 322
	Föreläsningar (kulturprogram)	1 708	128 026
	Totalt	4 502	144 348

De fria grupperna inom scenkonst, film, musik och arrangörskap samlar kulturlivet. Här möts kulturintresserade mellan 6 och 96 år genom traditionella kulturformer som teater, musik och dans såväl som genom de nyare uttrycken e-sport och cosplay. I snitt är cirkeldeltagarna yngre än inom övrig folkbildningsverksamhet: över 60 % är under 40 år. Att arrangera en klubb, spela i band, sätta upp en teaterpjäs är för många en väg in i både kulturliv och folkbildning.

Under 2015 har 16 322 deltagare varit med i en studie-cirkel eller annan folkbildningsverksamhet. Av dessa är 7 287 unika personer – flera grupper för flera cirklar per termin. Räknar man in publiken under föreställningar och föreläsningarna är antalet personer som tagit del av enhetens arbete runt 144 500 personer.

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Samling om unga kulturutövares villkor

Stockholms fria scenkonstgrupper kämpar. Ofta utan egna lokaler och med låga löner. Samtidigt förväntas de fria

grupperna göra avtryck och säga något om vårt samhälle. Vad skulle hända om de organiserar sig och börjar ställa krav? Det var utgångspunkten för scenkonstfestivalen Samling där hundratals kulturarbetare möttes. Förutom föreställningar och konserter arrangerades samtal där unga konstutövares arbetsvillkor uppmärksammades. När denna grupp lättare kan hävda sig mot framtida arbetsgivare kan villkor förbättras i branschen som helhet.

Loud Grrl – projekt för en jämställd musikscen

I jämställdhetsprojektet Loud Grrl som startade under året stärker vi kvinnliga musiker i den ofta ojämslida musikbranschen. Under 2016 fortsätter projektet bland annat genom en referensgrupp för nationellt projektsamarbete.

Synlighet för fria grupper

Inför ombyggnationen av ABF-husets entréplan under försommaren bjöds grupper in att nyttja den tomma lokal som skulle bli restaurang Cirkeln. Glasrummet fick namnet ABF Popup – Kultur in Action och blev ett välanvänt centrum för konstnärligt skapande under april och maj. Ett 20-tal grupper använde rummet: för repetitioner, konstnärliga workshops och föreställningar som allmänheten kunde ta del av. Resultatet blev ett skyltfönster i dubbel bemärkelse: ABF Stockholms bredd gestaltades för ABF-husets besökare samtidigt som grupper kopplade till oss fick unik möjlighet att möta både varandra och stockholmarna.

VERKSAMHETEN ÄR STÄNDIGT VÄXANDE

60%

av ABF Stockholms totala antal studietimmar inom Folkbildningen utförs inom denna enhet.

Scenkonst/teater: 134 grupper
Dans: 25 grupper
Körsång: 41
Musik-arrangörer: 9
Konst: 4
Film: 45
Orkestrar: 8
Övrigt: 35
Band i musikverksamheten: 452

Enheten Kontakttolkutbildningar

Kontakttolkar gör skillnad. Tolken säkerställer kommunikation mellan enskilda personer som inte behärskar svenska och representanter för svenska myndigheter. I flyktingkrisens spår råder akut brist på utbildade tolkar i Sverige.

Målgrupperna för ABF Stockholms kontakttolkutbildningar är flera. Den som är ny i yrket läser våra grundläggande studiecirklar inom tolkning; först kursen Tolkningens grunder som introducerar till tolkyrket och deltar därefter i studiecirklar i samhällstolkning, sjukvårdstolkning, juridik för tolkar och migrationstolkning. Aktiva tolkar läser våra fördjupningskurser eller förbereder sig inför Kammarkollegiets auktorisationsprov genom våra preparandkurser.

På uppdrag av Myndigheten för yrkeshögskolan, MyH, genomför ABF Stockholm även en ettårig grundutbildning för tolkar, en arbetsmarknadsutbildning genom Arbetsförmedlingen samt validerar kunskaperna hos yrkesverksamma utan eftergymnasial grundutbildning.

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Bäst i landet på grundutbildning – 33 kontakttolkar gick hela utbildningen

33 grundutbildade tolkar inom arabiska, polska, somaliska och mongoliska var efter ett år på vår grundutbildning redo att möta en skriande arbetsmarknad. 100 procent av deltagarna slutförde utbildningen. Enligt statistik från Myndigheten för yrkeshögskolan brukar endast 41 procent av deltagarna slutföra de ettåriga grundutbildningarna. Förklaringen är stort engagemang för deltagarna, med individuellt och pedagogiskt stöd.

Synliggjord kunskap genom validering

2015 startade vi en ny verksamhet för validering av kontakttolkar. Det innebär att personer som har lång erfarenhet av tolkyrket kan få intyg på att erfarenheterna motsvarar kunskapsmålen i den ettåriga grundutbildningen – och stöd att komplettera kunskaperna om så behövs.

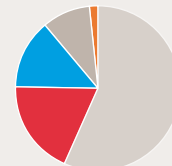
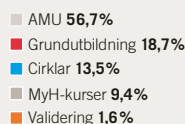
Av 64 personer som anmält sig för validering blev tre direkt godkända som grundutbildad tolk. 33 individer befinner sig i valideringsprocessen som slutförs under 2016.

Ny arbetsmarknadsutbildning

Inför 2015 fick vi uppdrag från Arbetsförmedlingen att bedriva Arbetsmarknadsutbildning för kontakttolkar. Utbildningen har omarbetats: den bedrivs numera under 29 veckor i stället för 16 och ger större möjligheter för flexibilitet i lärandet. Genom att tidigt förlägga praktik på tolkförmedlingar i Stockholmsområdet får deltagarna tidigt kontakt med arbetsmarknaden. Av 20 antagna under 2015 avslutade 19 personer utbildningen. Ytterligare en omgång med 20 deltagare startade i november 2015 och fortsätter in i 2016.

INTÄKTER VERKSAMHETSFORM/UPPDRAGSGIVARE

FOLKBILDNING

381 unika deltagare på tolkkurser under 2015
132 deltagare gick Tolkningens grunder
113 fortsatte med **fristående cirklar**
Totalt 245 deltagare på 16 olika studiecirklar/kurser

MYNDIGHETEN FÖR YRKESHÖGSKOLAN

100 % slutförde grundutbildning till kontakttolk
43 gick preparandkurs inför auktorisation
63 gick preparandkurs inför auktorisation med specialkompetens rättstolk

Utbildningsföretaget Elvira, dotterbolag till ABF Stockholm, utgör ABF Stockholms tredje verksamhetsgren. Sedan 1994 bedrivs uppdragsutbildningar och etableringstjänster inom Elvira – för nyanlända, yrkesarbetande som vill växa i sin yrkesroll och arbetssökande som vill öka sina chanser till jobb. De flesta uppdrag är upphandlade enligt LOU eller LOV. Skräddarsydda utbildningar beställs av och genomförs för företag och ABF:s medlems- eller samarbetsorganisationer.

FAKTA

VD: Pernilla Berg, medlem i koncernens ledningsgrupp.

UPPHANDLING

76%

av Elviras intäkter utgörs av LOU- och LOV-upphandlingar.

SAMHÄLLSORIENTERING FÖR NYANLÄNDA PÅ

13 olika språk

genomfördes på uppdrag av Centrum för Samhällsorientering i Stockholms län.

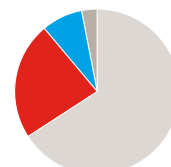
Totalt har 141 grupper med cirka

2400 personer

genomgått en 60-timmars grundutbildning.

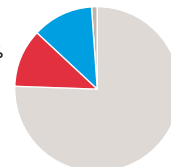
INTÄKTER

Nyanlända **66%**
Arbetssökande **23%**
Uppsagda **8%**
Övrigt **3%**

KOSTNADER

Personalkostnader **76,30%**
Lokalkostnader **11,45%**
Externa kostnader **11,87%**
Övriga kostnader **0,37%**

Med uppdragsgivare som bland annat Arbetsförmedlingen, kommuner, fackliga organisationer och privat näringsliv utförs utbildningsinsatser och omställningsarbete för att öka individers chanser till arbete. Genom skräddarsydda utbildningar och kurser, erfarna samhällskommunikatörer och engagerade pedagoger gör vi skillnad för varje enskild deltagare, och för samhället i stort.

SÅ GJORDE VI SKILLNAD 2015

Samhällsorientering för nyanlända

Uppdraget utförs på uppdrag av Centrum för Samhällsorientering i Stockholms län. Under 2015 genomfördes sammanlagt 141 kurser på ett stort antal språk. En representant för Elvira bjöds in som föreläsare på en konferens anordnad av Länsstyrelsen för att förmedla goda exempel för yrkesverksamma inom etableringen.

Praktiskt stöd till nyanlända

Elvira vann upphandlingen av insatsen som påbörjades i juni 2015. Målgruppen är nyanlända som erhållit bostad i Solna med behov av handledning i praktiska frågor kring boende, utbildning och arbete, på sitt modersmål. Under 2015 har fem barnfamiljer fått praktiskt stöd från Elvira. Arbetet har varit framgångsrikt och Elvira bjöds under året in till Solna stad för att presentera sitt modellskapande arbetssätt för ansvariga politiker och tjänstemän.

Svenska för asylsökande

Sommaren 2015 gav regeringen studieförbunden i uppdrag att erbjuda svenska för asylsökande. Inom ramen för detta gav ABF-förbundet i uppdrag till Elvira att utveckla och genomföra utbildning av cirkelledare i svenska för asylsökande på nationell nivå. Utbildningen, med studiematerial och vägledning anpassad efter målgruppen, säkerställer ABF:s

förmåga att med hög kvalitet skapa meningsfull tillvaro och framtidstro för människor som söker asyl i Sverige. Utbildningen etablerades senhöst 2015 och avses rullas ut på bred nationell front under 2016.

Stöd och matchning på uppdrag av Arbetsförmedlingen

Verksamheten har under 2015 haft 221 deltagare, varav 46 har varit i behov av språkstöd och ytterligare 51 av extra stöd. Deltagarna har under året bland annat haft individuella samtal med studie- och yrkesvägledare. Vid årets slut hade 35% av deltagarna gått vidare till arbete eller studier.

Hållbarhet

Bolaget har som mål att öka sitt arbete gällande miljö och hållbarhet. Elvira har bistått ABF-avdelningar i länet i deras process att miljöcertifiera sig enligt ISO 14001.

ELVIRAs verksamhet 2015

	Samhällsorientering	SToM	TSL-omställning	Birkagårdens Folkhögskola	Praktiskt stöd Solna	Kompetensutveckling
Uppdrags-givare	Centrum för samhällsorientering i Stockholms län	Arbetsförmedlingen	Trygghetsstiftelsen Svenskt Näringsliv/LO	Folkbildningsrådet Rekrytering via Arbetsförmedlingen	Solna stad	Företag och organisationer
Målgrupp	Nyanlända	Arbetssökande	Uppsagda LO-medlemmar	Nyanlända	Nyanlända med eget boende i Solna	Anställda
Volym	141 grupper/ cirka 2 400 deltagare	Cirka 221 deltagare	25 deltagare	39 deltagare	5 familjer	Cirka 300 pers
Avtal	T.o.m. 2016-08-31	Tills vidare	T.o.m. 2016-12-31	T.o.m. 2015-12-31	T.o.m. 2016-04-30 *	Inga långa avtal

* Möjlighet till 3 års förlängning

Restaurang Cirkeln

I samband med ABF-husets ombyggnation under 2015 inrättades en ny verksamhet, dotterbolaget Cirkeln Servering AB, inom ABF Stockholm. En restaurang med uppdrag att stödja verksamheten och dess deltagare med mat och dryck som smakar och gör gott men även att locka fler stockholmare att upptäcka ABF Stockholm och ABF-huset.

I november 2015 öppnades dörrarna och ABF Stockholms olika brukare och stockholmare i stort fick tillgång till en ny typ av restaurang, med öppet från tidig morgon till sen kväll. Syftet är att möta besökarens olika behov, vid olika tidpunkter på dygnet – utan att göra avkall på hantverk eller råvaror. Menyn är säsongsbetonad med närproducerade och ofta växtbaserade råvaror. Cirkeln har jämte sitt uppdrag att driva verksamhet utifrån ett idéburet företagande även i uppdrag att vara folkbildande genom integrerade programaktiviteter. Hos oss tar kultur, samhällsdebatt och inspirerande möten plats tillsammans med vällagad mat och välkomnande service. I sin roll som ABF Stockholms restaurang erbjuder Cirkeln all form av catering till medlemsorganisationer, samarbetsparter och

externa konferensgäster. Utifrån behov och önskemål skapar vi lösningar som mättar, inspirerar och tillför mervärde för det möte eller konferens som äger rum, i ABF-huset eller på annan plats. Oavsett om det är en heldagsaktivitet eller kortare sammanträde bidrar vi med mat och dryck som berikar.

Cirkeln har fullständiga rättigheter men fäster vikt vid att kunna erbjuda ett stort, handplockat utbud av alkoholfria drycker.

Hållbarhet

Bolaget har ett fokus på hållbarhet i sin verksamhet. Råvarorna är till största möjliga del närodlade och certifierade av KRAV, FairTrade och MSC.

VD: Simon Hansson

Ekonomiskt resultat

Det ekonomiska resultatet 2015 präglas av den uppstartsfas och de investeringar som naturligt följer en nyetablering.

Cirkeln förväntas under kommande treårsperiod omsätta 11 MSEK/år med finansiellt måltal om 4 procents marginal.

”

Cirkeln är både en restaurang och mötesplats för scenframträdanden, folkbildning och samhällsdiskussioner.

Det anrika ABF-huset på Sveavägen 41 i Stockholm utgör centrum för levande möten, samhällsdebatt, demokrati och folkbildning. Varje vecka har det 10 000 kvadratmeter stora huset drygt 7 000 besökare som tar del av verksamhet, konferenser eller nyttjar huset som social mötesplats.

FÖRE

” Att vitalisera ABF-huset på det här viset och samtidigt bevara det arkitektoniska arvet är viktigt. Stockholm förtjänar ett öppet hus där människor är välkomna att delta i kultur-evenemang och inspireras till livslångt lärande.

Studieombudsman Håkan Wiclander

EFTER

Huset uppfördes å ABF:s vägnar på 1960-talet med folkbildning och demokratiskt lärande som idé. Under 2014 konstaterades, genom en brukarundersökning där ett drygt tusental delgav sin upplevelse av huset och dess funktioner, att huset hade förändringsbehov. Projekt Hjärtat inleddes under hösten 2014 för att under 2015 ta form genom en större ombyggnation av entréplan.

Projekt Hjärtat conceptualiserades utifrån tanken om O-lika möten. Att låta ABF-huset vara en plats där olika perspektiv, möten och behov kan mötas, sida vid sida. Konceptet präglade hela ombyggnationen där specialritade möbler med multifunktionalitet var en del, tillika skapande av ett Informationscenter med digitala skärmar och inrättandet av restaurang/kafé-verksamhet.

Entréplanets tillgänglighet ökade med taktila ledstråk, orienteringstavlor med punktskrift och rullstolsanpassade delar av disk till kaféverksamheten och till Informationen. Entréplanet invigdes hösten 2015. Resultatet är slående: Stockholm har fått en inspirerande, inkluderande miljö där besökare stimuleras till livslångt lärande, har möjlighet att mötas utan krav om konsumtion och ta del av ABF Stockholms breda utbud. ”Här möts folkhem och framtid” och ”Här är vårt nya kulturhus” rapporterade bland annat lokal press under 2015.

Huset värderades 2015 till drygt 400 MSEK. Genom sitt fastighetsinnehav har ABF Stockholm styrka och möjlighet att bedriva meningsfull verksamhet, med närvaro och snabbhet. Ett exempel på detta är hur föreningen på tre timmars varsel kunde öppna huset som akutboende för människor på flykt en helg i september.

Hållbarhet

Bolaget har som mål att öka sitt arbete gällande hållbarhet och miljö. AB ABF-huset arbetar bland annat aktivt med ABF Stockholms prioriterade miljöområden till 2020: materialval och inköp, avfall och sopsortering, energi samt delaktighet och kompetens. Läs mer om arbetet på sidan 29.

ABF-huset: Byggnaden uppfördes 1958–1961 för ABF efter ritningar av Helge Zimdal. Byggnaden har en komplicerad inre struktur med bland annat stora hörsalar på första våningen. Den distinkta och omsorgsfullt utformade fasaden är försedd med blåa, lätt skimrande underhållsfria kakelplattor. Ett fasadval som visat sig åldras mycket väl.

På medlemmarnas uppdrag

Den ideella föreningen ABF Stockholm konstituerades den 21 januari 1916 av stiftarna LO, KF och Socialdemokraterna i Stockholm. 100 år senare fortsätter antalet medlemsorganisationer att öka och stiftarna vidhåller sin starka koppling till ABF Stockholm. Dels i operativ verksamhet, dels i ägande och strategisk styrning. Antal medlemsorganisationer 2015 var 65 stycken, varav 8 var representerade i styrelsen.

Styrelsen

Vid föreningens årsmöte utses styrelsen som ansvarar för organisation, förvaltning, ekonomi och strategisk inriktning av all verksamhet. Styrelsen består av åtta ordinarie ledamöter valda två år i taget samt fyra ersättare som väljs på två år. Styrelsen har även en tvärfackligt vald personalrepresentant. Under verksamhetsåret 2015/2016 sammanträdde styrelsen sju gånger. Styrelsen kontrollerar under varje möte att verksamhet och ekonomi utvecklas med kvalitet och stabilitet enligt verksamhetsplan och budget.

Under 2015 har styrelsen bland annat:

- ▶ Fattat investeringsbeslutet för att genomföra Projekt Hjärtat, ombyggnation av entréplan.
- ▶ Tagit fram utvecklad form av tryckt årsredovisning med verksamhetsberättelse för 2014.
- ▶ Professionaliserat styrelsens arbete genom en ny arbetsordning för styrelsens löpande systematiska styrning och uppföljning. I samband därmed utvärderat styrelsens arbetssätt med hjälp av valberedningens enkätundersökning.
- ▶ Utrett befintlig och möjliga modeller för ideellt ägd koncernstruktur.
- ▶ Drivit och i remissyttrande gett ABF Stockholms syn på hur ABF ska kunna bli en kraftfull aktör i länet inom 5 år.
- ▶ Fattat beslut om en rad nya strategiskt styrande policyer: finansieringspolicy, place-ringspolicy, policy mot oegentligheter med visselblåsarfunktion, reviderat policy för lokaluthyrning och samverkan.
- ▶ Deltagit vid start av process för utveckling av kommunikativ position. Planerat jubileumsår samt avsatt särskilda medel för 2016 års uppmärksammande av 100 års förändring.
- ▶ Antagit fyra nya medlemmar.
- ▶ Under hösten med stolthet följt föreningens arbete i flyktingsituationen i Stockholm och därvid beställt mer arbete och satsningar till 2016.
- ▶ Löpande kontrollerat och följt verksamheten genom mottagande av ledningens verksamhets- och ekonomirapporter i förhållande till verksamhetsplan och budget.

Teres Lindberg

Anki von Essen Walldén

Bernt Johansson

Kerstin Järneberg

Conny Fogelström

Per Sundgren

Annie Säll

Rodi Rawej

Anders Friis

Kajsa Nordin

Sina Bahmani

Roger Grönroos

Maria Elsa Salvo

STYRELSEMEDLEMMAR 2015

Teres Lindberg – ordförande samt VU

Mötesnärvaro 7/7

Anki von Essen Walldén – vice ordförande samt VU

Mötesnärvaro 4/7

Bernt Johansson, IF Metall

Mötesnärvaro 5/7

Kerstin Järneberg, HSO Handikappförbundens Samarbetsorgan

Mötesnärvaro 6/7

Conny Fogelström, Konsumentföreningen Stockholm

Mötesnärvaro 5/7

Per Sundgren, Vänsterpartiet

Mötesnärvaro 5/7

Annie Säll, Stockholms Arbetarekommun

Mötesnärvaro 4/7

Rodi Rawej, Spånga Kurdiska förening

Mötesnärvaro 6/7

Anders Friis, PROs samorganisation i Stockholm

Mötesnärvaro 7/7

Kajsa Nordin, Teater Reflex (suppleant)

Mötesnärvaro 5/7

Sina Bahmani, Rådet av enade kreoler (suppleant)

Mötesnärvaro 4/7

Roger Grönroos, Hyresgästföreningen (suppleant)

Mötesnärvaro 7/7

Maria-Elsa Salvo, Stockholms Arbetarekommun (suppleant)

Mötesnärvaro 0/7

På medlemmarnas uppdrag

Ledning

Föreningens löpande arbete leds av Studieombudsman som tillsätts av styrelsen. Denne utser i sin tur en operativt ansvarig ledningsgrupp som representerar organisationens ändamålsverksamheter och den stödjande staben. Ledningsgruppen sammanträdde under 2015 varannan vecka kring frågor på 3–18 månaders sikt: strategi, ekonomi, policyer, operativ samordning och kompetensförsörjning.

Stödjande stab

För att förtydliga ansvars- och rollfördelning inom ABF Stockholms organisation används den så kallade linje-stabsmodellen. Linjen, verksamhetsgrenarna, styr och ansvarar för ändamålsverksamhet. Staben styr och ansvarar för organisationsgemensam service och struktur. ABF Stockholms stödjande stab består av Ekonomi-, HR-, Kommunikation-, IT- och Fastighetsavdelningarna.

Gemensamt för samtliga avdelningar inom staben är att dess närhet till verksamheten. Stabsavdelningarna bistår och initierar effektiviseringsprocesser och har som uppgift att utveckla, vårda, driva och stödja såväl varje enskild verksamhetsgren som organisationsövergripande.

Staben ger sakkunnig service och stöd och ska alltid fungera tillmötesgående utifrån både del- och helhetsperspektiv. Det skapar förtroende och trygghet, en effektiv och kostnadsminimerande kultur och samtidigt högsta service till övriga i verksamheten.

Medarbetare

ABF Stockholm har många medarbetare i flera olika kategorier. Under 2015 hade koncernen totalt 850 avlönade medarbetare. Av dessa har de flesta gjort en kortare insats som cirkelledare eller medverkat i något folkbildningsarrangemang.

Medelanställda under året var på koncernnivå 157 (136), varav 104 (86) var kvinnor och 53 (50) var män. Medelanställda under året var i föreningen 131 (125), varav 87 (78) var kvinnor och 44 (47) var män. Medelåldern under 2015 var 46,4 (47) år. Sjukfrånvaron inom föreningen minskade i jämförelse med föregående år och uppgick till 4,5 (5,5) procent varav 1,8 (1,8) procent var korttidsfrånvaro.

Ideella medarbetare

En oundgänglig grupp som inte finns nämnd i ovanstående siffror är ABF Stockholms ideella cirkelledare. En väsentlig del av folkbildningsverksamheten under 2015 möjliggörs av ideellt engagerade personer. Under året bidrog 1 680 (1 720) ideellt arbetande till lärande möten. Decennier av utvecklings- och nätverksarbete inom medlems- och närliggande samverkansorganisationer möjliggör denna samhällsnyttiga och demokratiska insats. ABF Stockholm genomför årligen kompetensutveckling och grundutbildning för denna grupp. Under 2015 genomgick 43 ideella cirkelledare steg G-utbildning, i vilken grunderna i ABF:s värderingar, cirkelledarskapets förhållningssätt och metoder samt folkbildningens kunskapsryn behandlas under 9 timmar.

Håkan Wiclander

Madeleine Danin

Harald Hagman

Katarina Gold

Maria Asplund Sandell

Inger Lilienberg

Oleg Mouss

Pernilla Berg

LEDNINGSGRUPPEN 2015

Håkan Wiclander, Studieombudsman

Madeleine Danin, Ekonomi-, IT-, HR- och Fastighetschef (till och med augusti, därefter HR-chef)

Harald Hagman, Ekonomi-, IT-chef och Fastighetschef (från och med augusti)

Katarina Gold, Kommunikationschef

Maria Asplund Sandell, Verksamhetschef Folkbildning

Inger Lilienberg, Verksamhetschef Vuxenutbildning/rektors Komvux

Oleg Mouss, Verksamhetschef SFI/rektors SFI (VC SFI till och med 31/12)

Pernilla Berg, VD Elvira Kunskapsutveckling AB

Kvalitetsarbetet

Kvalitetsarbetet utgår från ABF:s människo- och samhällssyn, folkbildningens syften samt nationella styrdokument och uppdragsgivares mål och beställningar.

Deltagares upplevelser och synpunkter, mätbara kvantitativa resultat, verksamhetsvolym och ekonomi samlas in och följs kontinuerligt för analys och förbättringsåtgärd på relevant nivå. Styrelsen tar kontinuerligt emot skriftliga rapporter, avvikelser (inklusive relevanta klagomål) och fattar beslut om övergripande förbättringsåtgärder.

Uppdragsgivare och intressenter

Nya verksamheter tillkommer och befintliga verksamheter utvecklas i förhållande till samhällsutveckling, studerandes och deltagares behov och upplevelser. Det systematiska kvalitetsarbetet fungerar som motor för utvecklingen.

Föreningens verksamhet utgår alltid från studerandes och deltagares perspektiv. Ytterst är det föreningens medlemmar som är uppdragsgivare. Eftersom föreningens verksamhet drivs och finansieras på olika sätt inom olika områden betraktas även beställare och/eller det offentliga tillsynsmyndigheter som uppdragsgivare.

Interna regelverk

- ABF Stockholms stadgar
- ABF:s idéprogram
- Tillsammans 2020 – Vision & strategi 2015–2020
- Styrelsens arbetsordning
- Policyer och riktlinjer

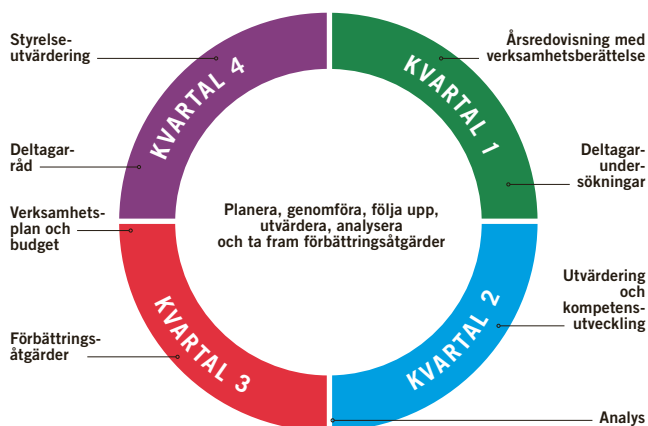
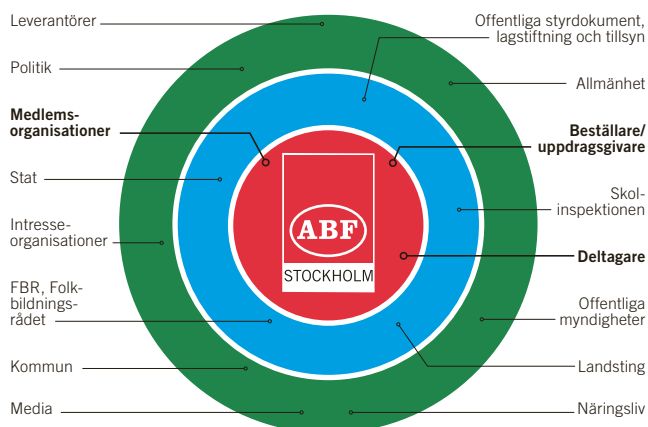
Generellt kvalitetsledningssystem

På ett övergripande plan har därför ABF Stockholm ett generellt kvalitetsledningssystem vars huvudmoment sammanfattas i modellen till höger.

Modellen tydliggör att kvalitet inte bara är lika med måluppfyllelse i förhållande till beställares uppdrag. För ABF Stockholm är kvalitet även den positiva skillnad för människa och samhälle som verksamheten resulterar i, det vill säga effekt i form av samhällsnytta och upplevd utveckling för deltagare i olika verksamheters målgrupper.

Kvalitetsledningssystemet följer en systematisk cykel som genomförs på olika nivåer i organisationen. Huvudmomenten är planera, genomföra, följa upp och utvärdera, analysera och ta fram förbättringsåtgärder.

Uppdragsgivare och intressenter kan beskrivas med följande modell:

Som idéburen bildningsspecialist finns ABF Stockholms incitament i ändamålets medlems-, individ- och samhällsnytta. ABF Stockholm verkar på konkurrensutsatta marknader och synliggör att vinstutdelning inte är ett nödvändigt motiv för att driva och utveckla bärig verksamhet. Årets resultat för ABF Stockholm är exempel på att idéburen verksamhet med rötter i folkrörelse och kooperativt tänkande har ett mervärde och skapar samhällsnytta.

Årets resultat i moderföreningen ABF Stockholm är fortsatt stabilt. Under 2015 steg intäkterna steg med 1 procent. Trots stora investeringar i kompetens- och lokalförsörjning motsvarar överskottet efter året 3,3 procent av omsättningen. Utifrån målsättningarna i "Tillsammans 2020" planeras ökad verksamhetsvolym och därmed ökad omsättning under perioden 2016 och framåt.

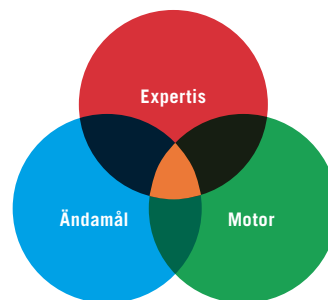
I koncernen är omsättningen närmast oförändrad, men resultatet har försämrats 2015 kopplat till underskott i samband med starten av Cirkeln Servering AB och AB ABF Husets investeringar i ombyggnaden av Hjärtat/Entrén.

De viktigaste resultaten finns dock inte i siffrorna ovan. Som idéburen aktör räknas inte vårt resultat enbart i monetära medel. "Vinsten" finns i upplysning, individuellt och kollektivt makttagande – i folklig bildning och ytterst frigörelse och demokrati. För att kunna bidra med denna samhällsnytta behöver ABF Stockholm ha finansiell styrka som ger möjlighet till tillväxt och utveckling. ABF Stockholms övergripande finansiering ska ha en vägd och riskbedömd balans för att skapa långsiktig finansiell stabilitet. Så säkerställer vi vår förmåga att bidra till ett mer demokratiskt samhälle där livslångt lärande, framtidstro och egenmakt har en omistlig plats.

Som idéburen bildningsspecialist finns ABF Stockholms incitament i ändamålets medlems- individ- och samhällsnytta. ABF Stockholm verkar på konkurrensutsatta marknader och synliggör att vinstutdelning inte är ett nödvändigt motiv för att driva och utveckla bärig verksamhet. Årets resultat för

ABF Stockholm är exempel på att idéburen verksamhet med rötter i folkrörelse och kooperativt tänkande har mervärde och skapar samhällsnytta.

ABF Stockholm agerar när tre väsentliga områden möts. Först då kan övergripande mål nås på ett framgångsrikt och hållbart sätt: *expertis* – vår kompetens och förmåga att vara bildningsspecialist, *ändamål* – syftet med verksamheten och våra värderingar, *motor* – långsiktig finansiering är möjlig.

Modellen synliggör ABF Stockholms metodiska förhållningsätt till sin verksamhet och omvärld.

– Vilket är vårt ändamål?

– Vad är / kan vi bli vi bäst på?

– Hur får vi ekonomin att fungera optimalt utifrån ett långsiktigt perspektiv? När de tre svaren samspelar säkerställer vi verksamhetens måluppfyllelse och tryggar organisationens riktning och därigenom vårt samhällsnyttiga bidrag.

FLERÅRSJÄMFÖRELSE * Föreningens ekonomiska utveckling i sammandrag

	2015	2014	2013	2012	2011
ABF:s avdelning i Sthlm					
Nettoomsättning, tkr	106 031	104 951	99 644	96 933	89 217
Resultat efter finansiella poster, tkr	3 523	7 406	2 088	3 081	3 695
Balansomslutning, tkr	91 846	87 411	82 616	80 189	68 233
Soliditet, %	81,2	81,4	77,2	76,9	85,9
Koncernen					
Nettoomsättning, tkr	120 931	120 657	112 483	108 168	105 027
Resultat efter finansiella poster, tkr	-98	10 266	4 033	2 858	5 727
Balansomslutning, tkr	152 673	137 179	130 222	126 636	111 031
Soliditet, %	55,4	61,7	57,2	55,6	60,9

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

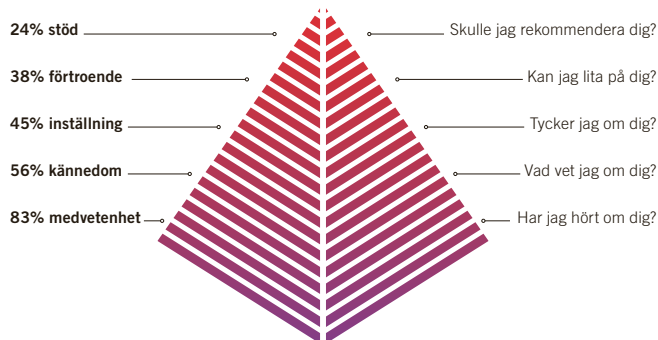
* Jämförelsetalen för år 2011–2012 har inte räknats om vid övergången till BFNAR 2012:1 (K3).

ABF Stockholm i andras ögon

ABF Stockholm är en välkänd aktör med gott anseende. Det fick vi svart på vitt när vi under hösten 2015 genomförde en stor kännedomsundersökning, den första i sitt slag, i samarbete med undersökningsföretaget Ipsos.

Resultatet visade att:

- ▶ 8 av 10 har hört talas om ABF Stockholm.
- ▶ Drygt hälften känner till ABF Stockholm och det man främst känner till är kursverksamheten och studiecirklar.
- ▶ Nästan hälften har en positiv uppfattning om ABF Stockholm. Främst beror det på att kurser och utbildningar är tillgängliga för alla, men också att ABF Stockholm har en viktig roll som folkbildare. Kopplingen till arbetarrörelsen är orsaken till negativ attityd hos vissa – dock endast hos ett fåtal.
- ▶ Nästan 4 av 10 har förtroende för ABF Stockholm. Förtroendet beror på att ABF Stockholm fyller en viktig funktion i samhället, uppfattas ta samhällsansvar och anses vara en trovärdig aktör.
- ▶ En av fyra tillhör ABF Stockholms ambassadörer. Bland de som deltagit själva i ABF Stockholms verksamhet är dubbelt så många ambassadörer.
- ▶ ABF Stockholm ses som en empatisk och utåtriktad person i medelåldern av obestämt kön.

1 000 personer i åldersgruppen 20–65 år låg till grund för Ipsos analys, baserad på Ipsos anseendemodell av fem byggstenar som tillsammans beskriver organisationens anseende. Studien genomfördes 29 oktober –6 november 2015. Datan har vägts på kön och ålder för att spegla ett representativt urval av befolkningen, boende i Stockholms län.

8 av 10

har hört talas om ABF Stockholm.
Drygt hälften känner till ABF Stockholm
och det man främst känner till är
kursverksamheten och studiecirklar.

Vårt arbete för hållbar utveckling

ABF Stockholm verkar inom ramen för sitt ändamål för ett demokratiskt och hållbart samhälle. Vi utgör en viktig arena för hållbar utveckling där ökad medvetenhet, kunskap om miljöpåverkan och aktivt arbete är en central del av vår operativa och strategiska verksamhet.

Som aktör avser vi lämna största möjliga bidrag för att minska negativ miljöpåverkan genom att:

- ▶ Vi minskar kontinuerligt vår miljöpåverkan, med fokus på energi, papper och transportområdet.
- ▶ Vi höjer medvetandet kring miljöfrågor hos alla medarbetare och uppmuntrar till miljöhänsyn i vår miljö i det dagliga arbetet.
- ▶ Vi strävar efter att använda miljömärkta, eko-certifierade produkter i samtliga verksamheter, särskilt i Restaurang Cirkeln.
- ▶ Vi ställer miljökrav på våra leverantörer och försöker tillsammans utveckla lösningar på miljöriktig resurshushållning.
- ▶ Vid inköp granskar och utvärderar vi de tänkta materialens inverkan på miljön.
- ▶ Vi säkerställer hanteringen av kemiska produkter.
- ▶ Vi säkerställer att hantering av farligt avfall sker på ett säkert och miljöanpassat sätt.
- ▶ Vi effektiviserar utnyttjandet av transporter och använder enbart miljöbilar i tjänsten.
- ▶ Vårt miljöarbete utvärderas och förbättras systematiskt.

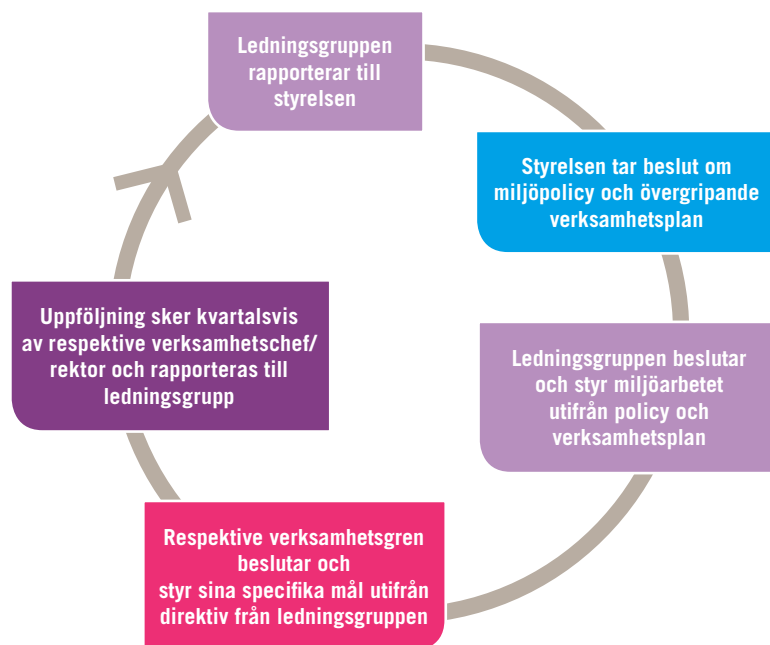
ABF Stockholms miljöarbete och miljöledningssystem

ABF Stockholms miljöarbete sker utifrån vår miljöpolicy samt enligt de miljömål och handlingsprogram som upprättas årligen i verksamhetsplanen.

Ledningsgruppen för ABF Stockholm har ett övergripande ansvar för beslut och styrning av miljöarbetet. Det innebär beslut om miljömål, miljöbudget, åtgärder och rutiner.

Utifrån de övergripande miljömål som beslutats sätter respektive verksamhet sina specifika mål i sin verksamhetsplan.

Dessa mål följer upp kvartalsvis av verksamhetschefer/rektorer.

PRIORITERADE OMRÅDEN TILL 2020

ABF Stockholm har fyra prioriterade miljöområden till 2020.

Materialval och inköp

Inom ABF Stockholm ska samtliga medarbetare vara införstådda och agera enligt miljö- och inköspolicy för att sträva efter att de produkter som köps, så långt det finns möjlighet, är miljömärkta.

Avfall och sopsortering

ABF Stockholm har som mål att alla verksamheter ska ha kunskap och ges möjlighet att sortera avfall. Målsättningen är att genom medvetna val minska sop- och avfallshanteringen.

Energi

ABF Stockholm arbetar systematiskt med att minska elförbrukningen. Detta sker genom att använda lågenergilampor, släcka belysning, ha rörelsestyrd belysning och använda timers. Gällande elavtal ska elen produceras av förnybara energikällor och vara miljövänlig.

Delaktighet och kompetens

ABF Stockholm informerar löpande om miljöledningssystemet och miljöpolicy till samtliga medarbetare och elever. Varje verksamhet/skola har specifika mål för sitt miljöarbete som kommuniceras till hela verksamheten.

Förvaltningsberättelse

ABF:s avdelning i Stockholm
Org nr 802005-7405

Årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret 2015

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	30
Koncernresultaträkning	32
Koncernbalansräkning	33
Kassaflödesanalys för koncernen	34
ABF Stockholms resultaträkning	35
ABF Stockholms balansräkning	36
Kassaflödesanalys för moderföreningen	37
Noter, gemensamma för moderförening och koncern	38

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i kronor.
Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förslag till resultatdisposition

Till årsmötets förfogande står följande medel:

Balanserat kapital inklusive ändamålsbestämda medel	71 074 931
Årets resultat	3 522 532
	74 597 463

Styrelsen föreslår att det balanserade kapitalet disponeras så att:

Till ändamålsbestämda medel avsätts	2 000 000
Kvarstående ändamålsbestämda medel från tidigare år	6 155 880
I ny räkning har överförts	66 441 583
	74 597 463

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

Styrelsen för ABF:s avdelning i Stockholm (nedan angiven som ABF Stockholm) avger härmed följande årsredovisning och koncernredovisning för 2015. Koncernredovisningen omfattar, förutom ABF Stockholm, de helägda bolagen AB ABF-Huset Stockholm, ELVIRA Kunskapsutveckling AB samt Cirkeln Servering AB.

Information om verksamheten

Ändamål

ABF Stockholms ändamål är att främja och bedriva studie-, kultur- och annan bildningsverksamhet. Ändamålet preciseras i tre olika målsättningar: att främja, och själv delta i, samhällsförändring i överensstämmelse med arbetarrörelsens värderingar; att utbilda sina anslutna organisationers medlemmar för uppgifter i föreningsliv, arbetsliv och samhälle; att skapa delaktighet och valfrihet i utbildning och kulturliv för alla människor. Utifrån ändamålet bedrivs folkbildande verksamhet i olika former och med olika finansiering.

Verksamhet

Under 2015 har verksamhet bedrivits inom ramen för ABF Stockholms olika juridiska personer och dess tre huvudgrenar; Folkbildning, Vuxenutbildning och uppdragsverksamheten ELVIRA Kunskapsutveckling AB.

ABF Stockholms statsbidragsfinansierade folkbildningsverksamhet har under 2015 haft en sammanlagd volym om 309 401 (340 655) studiecirkeltimmar. I 5 837 (6 130) studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet deltog 42 993 (43 212) deltagare. Av dessa var 20 849 (20 476) unika deltagare. Under året genomfördes 3 751 (4 206) kulturarrangemang/föreläsningar med 243 862 (285 903) deltagare.

Under 2015 startade ABF Stockholm en verksamhet för asylsökande. På olika platser i Stockholm har vi haft 18 studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet med volym om 347 studietimmar och 278 deltagare.

ABF Stockholms kontakttolkutbildning har under 2015, på uppdrag av Arbetsförmedlingen, haft 21 (35) unika studerande i 1 (2) utbildning. Totalt har 19 (33) studerande slutfört utbildningen. Under 2015 påbörjades en utbildning till med 20 deltagare och den pågår under 2016.

ABF Stockholms komvuxverksamhet har vid utgången av 2015, på uppdrag av 16 kommuner i Stockholms län, haft 2 326 (3 035) unika studerande. Antal betyg under 2015 har uppgått till totalt 3 989 (4 082) betyg varav 1 308 (1 297) betyg på grundläggande nivå och 2 681 (2 785) betyg i gymnasiekurser.

ABF SFI Stockholm har under 2015, på uppdrag av Stockholms Stad, haft 1 674 (1 352) unika studerande som studerat studieväg två och tre. Sammanlagt har 621 (455) betyg utfärdats.

Koncernens dotterbolag ELVIRA Kunskapsutveckling har under 2015 bedrivit uppdragsutbildningar, stöd och matchning och etableringstjänster för nyanlända, yrkesarbetande och arbetssökande. Med uppdragsgivare som bland annat Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, fackliga organisationer och privat näringsliv utför vi utbildningsinsatser och omställningsarbete för att öka individers chanser till arbete. Under året har cirka 2 800 (2 500) unika individer i olika omfattning fått utbildnings- och arbetsmarknadsinriktat stöd av ELVIRA.

Utveckling

2015 har varit det första året i den femåriga strategi – Tillammans 2020 – som handlar om att möta växande och nya samhällsbehov inom föreningens ändamålsområden. Under året har planering skett för att möjliggöra den planerade expansionen av Komvux och SFI, av utveckling av tolkutbildningar, av möjliggörande för att inom femårsperioden starta ett gymnasium, att på Sveavägen 41 öka besöksantalet och upplevelsen av ABF Huset, att förbereda utveckling av ABF:s Stockholms verksamhet i förorter, av att påbörjat utvecklingen av IT som ett reellt kvalitetsstärkande verktyg i organisationen och av utveckling av nya ekonomistyrningsmodeller.

Dotterbolag

AB ABF Huset Stockholm ägs helt av föreningen ABF Stockholm.

AB ABF-Huset äger och förvaltar byggnaden på tomträtten Sankta Anna nr 6 i Stockholm.

Byggnaden består i huvudsak av studie- och samlingslokaler, som används främst av ABF Stockholm till studieverksamhet, kurser och föreläsningar, men som också hyrs ut till föreningslivet i Stockholm. I huset finns även två butiker, två restauranger och två lägenheter.

Under 2015 har AB ABF-Huset fortsatt driva process i förhållande till Stockholms kommun, gällande vilken tomrättsavgäld som fastigheten i framtiden ska betala jämte på vilket sätt staden möjligen även i fortsättningen önskar stödja idéburen, icke vinstsyftande studie- och kulturverksamhet.

Under året har en omfattande ombyggnad av entréplanet, Hjärtat, skett. Entrén har fått ny utformning, den tidigare uthyrda restaurangen i gatuplan har byggts om och utgör nu Restaurang Cirkeln och den öppna delen av entréplanet har rustats för att vara en tillgängligare mötesplats och för att möjliggöra föreläsningar.

AB ABF-Huset Stockholm äger samtliga aktier i ELVIRA Kunskapsutveckling AB, som genomför uppdrags- och personalutbildning för organisationer, förvaltningar och företag.

AB ABF-Huset Stockholm äger även samtliga aktier i Cirkeln Servering AB som startades 2015 med syfte att stärka ABF Stockholms verksamhet genom att bedriva restaurang, café och catering.

Resultaträkning

KONCERNEN

	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter			
Deltagar- och försäljningsintäkter	2	13 281 102	14 544 828
Bidrag	3	45 888 160	45 025 530
Medlemsavgifter		96 820	47 697
Övriga intäkter	4	61 664 697	61 039 064
Summa verksamhetens intäkter		120 930 779	120 657 119
Verksamhetens kostnader			
Material och externa verksamhetstjänster		-12 048 424	-13 731 429
Övriga externa kostnader	5, 6	-29 857 172	-27 260 966
Personalkostnader	7	-73 211 211	-65 628 023
Avskrivningar	8, 9	-6 428 413	-3 262 317
Summa verksamhetens kostnader		-121 545 220	-109 882 735
Verksamhetsresultat		-614 441	10 774 384
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	1 460 736	250 970
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	416 962	722 487
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-1 361 737	-1 481 342
Summa resultat från finansiella poster		515 961	-507 885
Resultat efter finansiella poster		-98 480	10 266 499
ÅRETS RESULTAT		-98 480	10 266 499
Förändring av ändamålsbestämda medel ¹⁾			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-98 480	10 266 499
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		100 739	-
Avsättning av ändamålsbestämda medel		-2 000 000	-6 000 000
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-1 997 741	4 266 499

¹⁾ Förändring av ändamålsbestämda medel framgår av noten till eget kapital.

Balansräkning

KONCERNEN

	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader	8	98 632 379	75 615 821
Inventarier	9	9 502 700	1 834 583
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	1 188 311	1 152 068
		109 323 390	78 602 472
Finansiella anläggningstillgångar			
Ideella placeringar	14	7	7
Långfristiga värdepappersinnehav	15	15 645 782	26 448 919
Andra långfristiga fordringar	16	–	450 000
Summa anläggningstillgångar		124 969 179	105 501 398
Omsättningstillgångar			
Varulager		189 982	–
Kund- och hyresfordringar		2 225 699	2 921 037
Övriga kortfristiga fordringar		2 041 733	1 572 265
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	16 039 391	9 829 062
		20 496 805	14 322 364
Kassa och bank		7 206 860	17 354 919
Summa omsättningstillgångar		27 703 665	31 677 283
SUMMA TILLGÅNGAR		152 672 844	137 178 681
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	18		
Ändamålsbestämda medel; kulturfond		241 619	256 620
Ändamålsbestämda medel; verksamhet		7 914 261	6 000 000
Balanserat kapital		76 365 100	78 448 580
		84 520 980	84 705 200
Långfristiga skulder	19		
Övriga skulder till kreditinstitut		45 308 000	35 112 500
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	19	250 000	844 000
Leverantörsskulder		5 110 298	3 004 655
Övriga kortfristiga skulder		2 412 224	1 605 018
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	15 071 342	11 907 308
		22 843 864	17 360 981
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		152 672 844	137 178 681
Ställda säkerheter	21	45 746 000	38 700 000
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Kassaflödesanalys

KONCERNEN

	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	-614 441	10 774 384
Avskrivningar	6 426 831	3 262 317
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-	102 628
Erhållen ränta	416 962	722 487
Erlagd ränta	-1 361 737	-1 481 342
Erhållna utdelningar	444 426	248 404
	5 312 041	13 628 878
Ökning/minskning varulager	-189 982	-
Ökning/minskning kundfordringar	695 338	1 788 589
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	-6 315 538	-1 512 359
Ökning/minskning leverantörsskulder	2 105 643	-1 742 938
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	3 971 240	-276 915
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 578 742	11 885 255
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-37 147 749	-4 911 966
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-5 000 000	-6 027 106
Avyttring av övriga finansiella anläggningstillgångar	16 819 448	6 334 127
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	-	2 566
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-25 328 301	-4 602 379
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	10 148 500	-
Amortering av skuld	-547 000	-1 289 500
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	9 601 500	-1 289 500
ÅRETS KASSAFLÖDE	-10 148 059	5 993 376
Likvida medel vid årets början	17 354 919	11 361 543
Likvida medel vid årets slut	7 206 860	17 354 919

Resultaträkning

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Not	2015	2014
Föreningens intäkter			
Deltagar- och försäljningsintäkter		13 281 102	14 544 828
Bidrag	3	45 888 160	45 025 530
Medlemsavgifter		96 820	47 697
Övriga intäkter	4	46 764 672	45 333 010
Summa föreningens intäkter		106 030 754	104 951 065
Föreningens kostnader			
Material och externa verksamhetstjänster		-12 048 424	-13 731 429
Lokalkostnader	6	-15 986 686	-14 859 635
Övriga externa kostnader	5, 6	-11 851 985	-11 883 410
Personalkostnader	7	-63 016 108	-57 733 365
Avskrivningar	9	-1 926 271	-438 465
Summa föreningens kostnader		-104 829 474	-98 646 304
Verksamhetsresultat		1 201 280	6 304 761
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	10	1 460 736	250 970
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	860 743	850 647
Räntekostnader och liknande resultatposter	12	-227	-
Summa resultat från finansiella investeringar		2 321 252	1 101 617
Resultat efter finansiella poster		3 522 532	7 406 378
ÅRETS RESULTAT		3 522 532	7 406 378
Förändring av ändamålsbestämda medel ¹⁾	18		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		3 522 532	7 406 378
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel		100 739	-
Avsättning av ändamålsbestämda medel		-2 000 000	-6 000 000
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		1 623 271	1 406 378

¹⁾ Förändring av ändamålsbestämda medel framgår av noten till eget kapital.

Balansräkning

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	Not	2015	2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	6 740 600	1 038 421
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterföretag	22	1	1
Fordringar hos koncernföretag	23	6 777 996	41 000 000
Ideella placeringar	14	7	7
Långfristiga värdepappersinnehav	15	15 645 782	26 448 919
		22 423 786	67 448 927
Summa anläggningstillgångar		29 164 386	68 487 348
Omsättningstillgångar			
Lager		78 083	–
Kundfordringar		703 625	2 069 700
Fordringar hos koncernföretag		41 704 079	–
Övriga kortfristiga fordringar		956 975	783 551
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	14 641 837	9 271 587
		58 084 599	12 124 838
Kassa och bank		4 597 392	6 798 420
Summa omsättningstillgångar		62 681 991	18 923 258
Summa tillgångar		91 846 377	87 410 606
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	18		
Ändamålsbestämda medel; kulturfond		241 619	256 620
Ändamålsbestämda medel; verksamhet		7 914 261	6 000 000
Balanserat kapital		66 441 583	64 904 050
		74 597 463	71 160 670
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 802 087	2 204 193
Skulder till koncernföretag		215 354	4 004 443
Övriga kortfristiga skulder		1 484 189	1 139 819
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	11 747 284	8 901 481
		17 248 914	16 249 936
Summa eget kapital och skulder		91 846 377	87 410 606
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	24	45 558 000	35 956 500

Kassaflödesanalys

ABF:s AVDELNING I STOCKHOLM

	2015	2014
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	1 201 280	6 304 761
Avskrivningar	1 924 689	438 465
Erhållen ränta	860 742	850 647
Erhållna utdelningar	444 426	248 404
Erlagd ränta	-227	-
	4 430 910	7 842 277
Ökning/minskning varulager	-78 083	-
Ökning/minskning kundfordringar	1 366 075	1 773 063
Ökning/minskning övriga kortfristiga fordringar	-13 111 488	-1 571 879
Ökning/minskning leverantörsskulder	1 597 894	-1 379 824
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder	-598 916	-1 232 427
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-6 393 608	5 431 210
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-7 626 868	-573 942
Placeringar i övriga finansiella anläggningstillgångar	-5 000 000	-6 027 106
Avyttring/amortering av övriga finansiella anläggningstillgångar	16 819 448	5 884 127
Ökning/minskning av kortfristiga placeringar	-	2 566
Kassaflöde från investeringsverksamheten	4 192 580	-714 355
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
ÅRETS KASSAFLÖDE	-2 201 028	4 716 855
Likvida medel vid årets början	6 798 420	2 081 565
Likvida medel vid årets slut	4 597 392	6 798 420

Gemensamma noter för ABF:s avdelning i Stockholm och koncernen

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:154) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3)

Koncernredovisning

I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderföreningen direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet.

I moderföreningens bokslut redovisas andelar i dotterföretag till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar. Som utdelning från dotterföretag redovisas endast erhållen utdelning av vinstmedel som intjänats efter förvärvet.

Intäkter

I koncernredovisningen elimineras koncernintern försäljning. Hyresintäkter: intäktsredovisas i den period uthyrningen avser. Försäljning av varor: Intäkten redovisas till verkligt värde av vad företaget fått eller kommer att få. Det innebär att företaget redovisar intäkten till nominellt värde (fakturabelopp) om företaget får ersättning i likvida medel direkt vid leveransen. Avdrag görs för lämnade rabatter.

Intäkterna i moderföreningen redovisas i den period intäkterna avser. Statsbidraget bruttoredo visas; hela intäkterna intäktsredovisas och kostnaderna som ABF Förbundet ålägger föreningen redovisas på kostnadssidan.

Tjänsteuppdrag

I koncernen redovisas tjänsteuppdrag i enlighet med inkomstskattelagens bestämmelser. Inkomster och utgifter från uppdrag på löpande räkning resultatredovisas i den takt uppdraget utförs.

Lånekostnader

I koncernen redovisas samtliga lånekostnader som kostnader i den period till vilken de hänförs sig.

Säkring av räntebindning

Avtal om en så kallad ränteswap skyddar bolaget mot ränteförändringar. Eventuell ränteskillnad som ska erläggas eller erhållas på grund av en ränteswap redovisas i posten räntekostnader och liknande resultatposter och periodiseras över avtalstiden. Orealiserade marknadsvärdesförändringar redovisas ej.

Nedan angivna ränteswappar genom vilka bolaget erhåller Stibor 3 M och betalar fast ränta. Bolaget betalar fast ränta på olika löptider. Detta sprider bolagets ränterisk över tiden. Säkringsinstrumentet säkrar räntor för lån uppgående till 22 MSEK av totala lån på 46 MSEK.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar, från 2013 enligt komponentansats.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningsplaner har tillämpats:

	Nyttjandeperiod
Stomme	150 år
Stommekomplettering	80 år
Värme	50 år
El	40 år
Inre ytskikt	15 år
Ventilation	20 år
Fasad	60 år
Yttertak	50 år
Transport/Hiss	25 år
Styr o Regler	20 år
Rest	50 år
Inventarier	3–20 år

Varulager

Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen.

Med nettoförsäljningsvärdet avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att eventuell inkurans i varulagret har beaktats.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Ideella placeringar

Som ideella placeringar benämns tillgångar som främst innehas som ett led i den ideella verksamheten och inte uteslutande innehas för att ge avkastning och/eller värdetillväxt.

Andra långfristiga värdepappersinnehav

Aktier och andelar värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet och denna värdenedgång kan antas vara varaktig görs nedskrivning.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Koncernintern försäljning/inköp

Koncernintern inköp	6 304 548 kr
Koncernintern försäljning	1 168 603 kr

RÄNTESWAP

Kontraktssnummer	Nominellt belopp	Startdag	Förfall	Betalar (%)
919795/1143787	5 500 000	2015-11-23	2017-05-22	2,91
1162832/1515007	5 500 000	2015-12-17	2019-12-17	2,29
919796/1143788	5 500 000	2015-11-23	2020-05-22	3,14
1366232/1858040	5 500 000	2015-11-23	2021-05-21	2,95
Marknadsvärde ränteswap:		2015-12-31		2014-12-31
		-1 995 552		-2 320 717

NOT 2 LEASINGAVTAL – LEASINGGIVARE

Koncernen	2015	2014
Årets resultatförda leasingavgifter	4 615 891	4 781 963
Framtida minimileaseavgifter avseende operationellaleasingavtal		
Inom 1 år	3 589 908	4 394 313
Senare än 1 år men inom 5 år	5 192 173	10 359 104
	13 397 972	19 535 380

NOT 3 BIDRAG

Koncernen	2015	2014
Statsbidrag för verksamhetsåret	34 904 332	34 613 873
	34 904 332	34 613 873
Kommunbidrag	5 011 344	5 011 514
Distriktsbidrag	3 719 454	3 784 655
Personalbidrag	645 486	428 688
Övriga bidrag	1 607 544	1 186 800
	10 983 828	10 411 657
Summa	45 888 160	45 025 530

NOT 4 ÖVRIGA INTÄKTER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Övriga intäkter Komvux/SFI	37 873 527	34 678 615	37 873 527	34 678 615
Övriga intäkter AMU kontakttolk	3 089 780	4 375 122	3 089 780	4 375 122
Övriga intäkter moderföreningen	5 801 365	6 279 273	5 801 365	6 279 273
Övriga intäkter dotterbolag	14 900 025	15 706 054	–	–
Summa	61 664 697	61 039 064	46 764 672	45 333 010

NOT 5 ERSÄTTNING TILL REVISORERNA

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Revisionsuppdraget	275 858	201 500	150 000	162 500
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	66 671	117 171	66 671	26 703
Summa	342 529	318 671	216 671	189 203

NOT 6 OPERATIONELLA LEASINGKOSTNADER

Nominella värdet av framtida minimileaseavgifter, avseende icke uppsägningsbara leasingavtal fördelar sig enligt följande:

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Kostnadsförda leasingavgifter avseende leasingavtal	3 717 261	3 633 187	8 575 717	8 579 435
Förfaller till betalning inom ett år	3 720 709	3 897 678	3 629 469	8 483 926
Förfaller till betalning senare än ett men inom 5 år	1 344 285	3 203 503	1 129 885	3 203 503
	8 782 255	10 734 368	13 335 071	20 266 864

NOT 7 PERSONAL

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Medelantalet anställda				
Cirkelledare, lärare inom cirklar, kultur och övrig folkbildning	40	45	40	45
Annan verksamhet	38	35	38	35
Övriga anställda	79	56	53	45
Totalt	157	136	131	125
Kvinnor	104	86	87	78
Män	53	50	44	47
Totalt	157	136	131	125
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader				
Löner och ersättningar till styrelsen och VD/studieombudsman	1 473 785	1 563 728	785 637	762 169
Övriga anställda	49 116 751	44 011 722	42 695 092	39 480 018
	50 590 536	45 575 450	43 480 729	40 242 187
Sociala avgifter enligt lag och avtal	15 863 531	14 077 884	13 664 828	12 287 462
Pensionskostnader för styrelsen och VD/studieombudsman	445 533	467 061	225 564	218 584
Pensionskostnader för övriga anställda	4 367 690	4 006 356	4 073 619	3 766 594
	20 676 754	18 551 301	17 964 011	16 272 640
Totalt	71 267 290	64 126 751	61 444 740	56 514 827

Pensionsåtaganden är tryggnade i Folksam, Pensionsvalet samt Collectum.

Beräkning av medelantal anställda

Moderbolag

Medelantalet anställda är beräknat genom att antalet betalda timmar har ställts i relation till normal arbetstid för heltid per avtalsområde.

Det innebär att även cirkelledare och medverkande som erhåller lön vid enstaka tillfällen ingår i beräkningen av antalet anställda.

Utöver ovan redovisad personal bedrivs en väsentlig del av ABF Stockholms verksamhet med medlemsorganisationernas ideellt verksamma personer.

Dotterföretag

AB ABF-Huset har i likhet med föregående år inga anställda. Fastighet- och lokalförvaltning handhas av ABF Stockholm. ELVIRA Kunskapsutveckling AB har i administrationen haft i genomsnitt 6 (2) kvinnor och 1 (1) man anställda. Övriga administrativa tjänster har köpts av ABF Stockholm. Verksamheten bedrivs både med anställda lärare och anlitade konsulter. Det är i medeltal 3,75 (3) kvinnliga lärare som är tillsvidareanställda och resterande 4,7 (5,8) lärare, cirka 59 (41) är anställda på objektsbasis för respektive uppdrag. I genomsnitt har Cirkeln Servering AB haft 1 anställd samt 5 tillsvidareanställda och 6,3 timanställda i restaurangen.

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Antal styrelseledamöter på balansdagen				
Kvinnor	5	5	4	5
Män	6	5	5	4
Totalt	11	10	9	9
Antal verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare				
Kvinnor	1	2	–	–
Män	3	1	1	1
Totalt	4	3	1	1

NOT 8 BYGGNADER

Koncernen	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	95 666 258	92 603 591
Årets anskaffning	26 599 489	3 062 667
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	122 265 747	95 666 258
Ingående avskrivningar	-20 050 437	-17 542 676
Årets avskrivningar	-3 582 931	-2 507 761
Utgående ackumulerade avskrivningar	-23 633 368	-20 050 437
Utgående restvärde enligt plan	98 632 379	75 615 821

NOT 9 INVENTARIER, VERKTYG OCH INSTALLATIONER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	19 818 492	19 465 484	12 831 657	12 257 715
Årets anskaffning	10 512 017	697 231	7 626 868	573 942
Försäljningar och utrangeringar	–	-344 223	–	–
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 330 509	19 818 492	20 458 525	12 831 657
Ingående avskrivningar	-17 983 908	-17 470 947	-11 793 236	-11 354 771
Försäljningar och utrangeringar	–	241 594	–	–
Årets avskrivningar	-2 843 900	-754 555	-1 924 689	-438 465
Utgående ackumulerade avskrivningar	-20 827 808	-17 983 908	-13 717 925	-11 793 236
Utgående restvärde enligt plan	9 502 701	1 834 584	6 740 600	1 038 421

NOT 10 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Utdelningar	444 426	248 404	444 426	248 404
Realisationsresultat vid försäljningar	1 016 311	2 566	1 016 311	2 566
Summa	1 460 737	250 970	1 460 737	250 970

NOT 11 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Övriga ränteintäkter	416 962	722 487	389 961	660 647
Ränteintäkter koncern	–	–	470 782	190 000
Summa	416 962	722 487	860 743	850 647

NOT 12 RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Räntekostnader till kreditinstitut	1 361 064	1 481 342	–	–
Övriga räntekostnader	673	–	227	–
Summa	1 361 737	1 481 342	227	0

**Gemensamma noter för
ABF:s avdelning i Stockholm
och koncernen**

**NOT 13 PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR**

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015	2014	2015	2014
Ingående nedlagda kostnader	1 152 068	–	–	–
Under året genomförda omfördelningar	–1 152 068	–	–	–
Under året nedlagda kostnader	1 188 311	1 152 068	–	–
Utgående nedlagda kostnader	1 188 311	1 152 068	0	0

NOT 14 IDEELLA PLACERINGAR

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ingående bokfört värde	7	7	7	7
Bokfört värde	7	7	7	7
Bokfört värde				
Årsta Folkets Hus 46 andelar	1	1	1	1
Rinkeby Folkets Hus 10 andelar	1	1	1	1
Riksbbyggen 1 andel	1	1	1	1
HSB 1 andel	1	1	1	1
AB Folkets Hus i Stockholm 10 andelar	1	1	1	1
Gershedens Folkets Hus 10 andelar	1	1	1	1
Boo Folkets Hus	1	1	1	1
Summa	7	7	7	7

NOT 15 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ingående anskaffningsvärden	26 448 919	26 305 940	26 448 919	26 305 940
Inköp av värdepapper	5 000 000	6 027 106	5 000 000	6 027 106
Försäljning av värdepapper	–15 803 137	–5 884 127	–15 803 137	–5 884 127
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	15 645 782	26 448 919	15 645 782	26 448 919
Utgående redovisat värde, totalt	15 645 782	26 448 919	15 645 782	26 448 919
Marknadsvärde per 2015-12-31	15 758 363	28 159 454	15 758 363	28 159 454

NOT 16 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Koncernen	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	450 000	900 000
Avgående fordringar, amorteringar	–450 000	–450 000
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	0	450 000
Utgående restvärde enligt plan	0	450 000

NOT 17 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Förutbetalda lokalhyror	1 131 379	973 625	1 006 546	973 625
Upplupna intäkter	14 506 443	8 376 017	13 450 961	7 980 261
Övriga poster	401 569	479 420	184 330	317 701
Summa	16 039 391	9 829 062	14 641 837	9 271 587

NOT 18 FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Kulturfond	Tillsammans 2020	Utbildnings- utveckling	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Koncernen					
Eget kapital 2015-01-01	256 619	6 000 000	–	78 448 580	84 705 200
Avsättning	–	–	2 000 000	–2 000 000	–
Utnyttjande	–15 000	–85 739	–	15 000	–85 739
Årets resultat	–	–	–	–98 480	–98 480
Eget kapital 2015-12-31	241 619	5 914 261	2 000 000	76 365 100	84 520 981
ABF Stockholm					
Eget kapital 2015-01-01	256 619	6 000 000	–	64 904 050	71 160 670
Avsättning	–	–	2 000 000	–2 000 000	–
Utnyttjande	–15 000	–85 739	–	15 000	–85 739
Årets resultat	–	–	–	3 522 532	3 522 532
Eget kapital 2015-12-31	241 619	5 914 261	2 000 000	66 441 582	74 597 463

NOT 19 UPPLÅNING

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Räntebärande skulder		
Långfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	45 308 000	35 112 500
Summa	45 308 000	35 112 500
Kortfristiga skulder		
Skulder till kreditinstitut	250 000	844 000
Summa	250 000	844 000
Summa räntebärande skulder	45 558 000	35 956 500
Förfallotider		
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än två år efter balansdagen men inom fem år efter balansdagen.		
Skulder till kreditinstitut	1 000 000	3 376 000
Den del av långfristiga skulder som förfaller till betalning senare än fem år efter balansdagen		
Skulder till kreditinstitut	44 308 000	31 736 500
Summa	45 308 000	35 112 500

**Gemensamma noter för
ABF:s avdelning i Stockholm
och koncernen**

NOT 20 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Upplupna räntekostnader	82 956	81 662	–	–
Upplupna löner	711 575	796 448	653 270	761 962
Upplupna semesterlöner	4 351 194	3 759 806	3 731 369	3 397 062
Upplupna sociala avgifter	3 344 387	2 811 407	2 851 022	2 503 876
Förskottsbetalda hyror	36 724	291 748	–	–
Upplupna fastighetskostnader	1 434 329	150 012	–	–
Upplupna kostnadsersättningar	875 000	881 187	875 000	881 187
Övriga poster	4 235 177	3 135 038	3 636 623	1 357 394
Summa	15 071 342	11 907 308	11 747 284	8 901 481

NOT 21 STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen	2015-12-31	2014-12-31
Avseende skulder till kreditinstitut		
Fastighetsinteckningar	45 746 000	38 700 000
Summa avseende egna skulder och avsättningar	45 746 000	38 700 000

NOT 22 ANDELAR I DOTTERFÖRETAG

Innehav	Org nr	Säte
AB ABF-Huset Stockholm	556484-6052	Stockholm
Dotterföretag		
ELVIRA Kunskapsutveckling AB	556495-5903	Stockholm
Cirkeln Servering AB	556985-8599	Stockholm

	Kapital- andel %	Rösträts- andel %	Antal aktier	Eget kapital	Resultat	Bokfört värde 2015-12-31
Moderbolaget						
AB ABF-Huset Stockholm	100	100	10	9 742 181	–3 053 795	1
Summa				9 742 181	–3 053 795	1

NOT 23 LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR KONCERNFÖRETAG

ABF:s avdelning i Sthlm	2015	2014
Ingående balans	41 000 000	41 000 000
Omklassificering till kortfristig skuld	–40 000 000	–
Lämnade reverslån	5 777 996	–
Summa fordringar koncernföretag	6 777 996	41 000 000
	6 777 996	41 000 000

NOT 24 ANSVARSFÖRBINDELSER

	Koncernen		ABF:s avdelning i Sthlm	
	2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Ansvarsförbindelse till förmån för dotterföretag	–	–	45 558 000	35 956 500
Summa ansvarsförbindelser	0	0	45 558 000	35 956 500

Stockholm den 14 mars 2016

Håkan Wiclander
Studieombudsman

Teres Lindberg
Ordförande

Ann-Kristine von Essen Walldén
vice ordförande

Conny Fogelström

Rodi Rawej

Annie Säll

Per Sundgren

Anders Friis

Bernt Johansson

Kerstin Järneberg

Vår revisionsberättelse har lämnats den 14 mars 2016

Ernst & Young AB

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Gunnel Färm

Nils Krook

Johan Peanberg

Revisionsberättelse

Till representantskapets årsmöte i ABF:s avdelning i Stockholm, org.nr 802005-7405.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för ABF:s avdelning i Stockholm för år 2015.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Granskningen har utförts enligt god redovisningssed. För den auktoriserade revisorn innebär detta att han eller hon utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att den auktoriserade revisorn följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revision för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur föreningen upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i föreningens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för ABF:s avdelning i Stockholm för år 2015.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god redovisningssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till försumelse som kan föranleda ersättningsskyldighet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med föreningens stadgar. Vi tillstyrker att representantskapets årsmöte beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 15 mars 2016.

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Johan Peanberg
Förtroendevald revisor

Nils Krook
Förtroendevald revisor

Gunnel Färm
Förtroendevald revisor

[illegible]

ABF Stockholms Medlemsorganisationer 2015

FACKLIGA ORGANISATIONER

- Bussarbetarnas Riksorganisation, BARO
- Byggnads Stockholm-Gotland
- Elektrikerförbundet avd. 1
- Fastighetsanställdas förbund, Region Ost
- GS avd 9 Östra Svealand
- Handelsanställdas förbund avd 20
- IF Metall Stockholms län
- Kommunal Stockholms län
- Hotell och restaurangfacket Stockholm-Gotland
- Livsmedelsarbetarförbundet region Öst
- Målarettan
- SAC-Syndikalisterna, Stockholms LS
- SEKO Stockholm
- Stockholms Hamnarbetarfackförening
- Svenska Musikerförbundet avd 10
- Transportarbetarförbundet avd 5

ORGANISATIONER FÖR OCH AV PERSONER MED FUNKTIONSNEDSÄTTNING

- Astma och Allergiföreningen i Stockholm
- Astma och allergiföreningen Nacka-Värmdö
- Bröstcancerföreningen Amazona i Stockholms län
- Epilepsiföreningen i Stor-Stockholm
- Föreningen HjärtLung, FHLIS-Stockholm
- Föreningen Sveriges Dövblinda i Sthlm och Gotlands län
- Hjärt- och Lungsjukas förening i Nacka-Värmdö
- HSO Stockholm Stad
- Hufvudstadens Diabetesförening
- Neuroförbundet Stockholm
- Personskadeförbundet RTP, Storstockholms lokalförening, RTP-sts
- Reumatikerföreningen Nacka-Värmdö
- Reumatikerföreningen Stockholm
- SRF Nacka-Värmdö
- SRF Stockholms stad
- Stockholms Dövas Förening
- Stockholms Fibromyalgiförening – STOFF
- Strokeföreningen i Stockholms län

KOOPERATIVA ORGANISATIONER

- HSB Stockholm
- Konsumentföreningen Stockholm

POLITISKA ORGANISATIONER

- Socialdemokraterna i Lidingö
- Socialdemokraterna i Nacka
- Socialdemokraterna i Stockholm
- SSU Stockholm
- SSU Västerort
- Vänsterpartiet Storstockholm

PENSIONÄRSORGANISATIONER

- PRO Boo
- PRO Ektorp
- PRO Fisksätra
- PRO Gustavsberg-Ingarö
- PRO Lidingö
- PRO Nacka
- PRO Saltsjöbaden
- PRO Värmdö
- PRO Älta
- PROs Samorganisation i Stockholm
- SKPF avd 2

ÖVRIGA ORGANISATIONER

- Antawara Bolivia
- Finska Föreningen i Stockholm
- Grekiska Föreningen i Stockholm
- Hyresgästföreningen Region Stockholm
- Kurdiska kulturföreningen i Spånga
- Kvinnors Rätt
- RFSL i Stockholm
- Svensk Cypriotiska föreningen
- Sveriges Fredsråd
- Syriska föreningen i Stockholm
- Unga Örnar Stockholms län
- Varken hora eller kuvad

ABF:s avdelning i Stockholm • Org nr 802005-7405

ABF-huset • Sveavägen 41 • 111 83 Stockholm • 08-453 41 00

abfstockholm.se abfkomvux.se abfsfi.se elvira-kunskap.se

facebook.com/abf.stockholm

@abfstockholm